

TIIMIAKATEMIALTA VALMISTUNEIDEN SIJOITTUMINEN TYÖELÄMÄÄN

Emma Ojala

Opinnäytetyö

Marraskuu 2012

Yrittäjyyden kehittämisen koulutusohjelma Tiimiakatemia

Liiketalouden ja hallinnon ala

JYVÄSKYLÄN AMMATTIKORKEAKOULU
JAMK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Tekijä(t) OJALA, Emma	Julkaisun laji Opinnäytetyö	Päivämäärä 16.11.2012
	Sivumäärä 90	Julkaisun kieli Suomi
		Verkojulkaisulupa myönnetty (X)
Työn nimi TIIMIAKATEMIALTA VALMISTUNEIDEN SIOITTUMINEN TYÖELÄMÄÄN		
Koulutusohjelma Yrittäjyyden kehittämisen koulutusohjelma Tiimiakatemia		
Työn ohjaaja(t) TOIVANEN, Heikki		
Toimeksiantaja(t) Tiimiakatemia ystävät ry, Jyväskylän ammattikorkeakoulu		
<p>Tiivistelmä</p> <p>Opinnäytetyön tutkimusongelmana oli Jyväskylän ammattikorkeakoulun Yrittäjyyden kehittämisen koulutusohjelmasta Tiimiakatemiasta valmistuneiden sijoittuminen työelämään. Erityisesti keskityttiin vertailemaan työllistymistä ja yrittäjyysprosentteja muihin saman asteen tutkinnoista valmistuneisiin. Tiimiakatemiassa opiskellaan tiimiyrittäjyyttä oman osuuskunnan avulla, ja vastavalmistuneiden yrittäjyysprosentit ovat aiemmissa kyselyissä olleet aina korkeat.</p> <p>Tutkimus toteutettiin sähköisenä kyselynä, johon vastasi 147 kappaletta 400:sta kyselyn vastaanottajasta.</p> <p>Yrittäjiä oli vastaajissa enemmän kuin on ammattikorkeakoulujen valmistuneissa yleensä, kaikkien vastaajien kesken yrittäjyysprosentti oli 27 %. Aikaisempina vuosikymmeninä valmistuneiden yrittäjyysprosentti oli 16 % ja myöhemmin valmistuneissa 33 %. Yleinen yrittäjyysprosentti amk-tason tutkinnoista valmistuneissa on n. 3 %. Kaikista tutkimukseen vastanneista 99% oli vastaushetkellä joko työelämässä tai opiskelemassa. Ennen 1999 vuotta valmistuneissa ei ollut ainuttakaan työtöntä, ja muissakin vuosikursseissa työttömiä oli 1-4 %.</p> <p>Yli puolet (66 %) valmistuneista olivat odotetusti, liiketalouden tradenomeina, työllistyneet myynnin ja markkinoinnin alalle, mutta jopa yksi neljäsosa työskenteli koulutuslalla. Tradenomiliiton teettämien jäsenkyselyjen mukaan tradenomeista yleensä koulutuslalla työskentelee vain n. 3,9 %.</p> <p>Tiimiakatemia on tuottanut muista liiketalouden koulutusyksiköistä selkeästi poikkeavia tuloksia sekä yrittäjyysprosentteina että valmistuneiden toimialaorientoitumisessa. Voidaan todeta, että koulutusohjelma kykenee tuottamaan pitkäaikaisia vaikutuksia yhteiskuntaan tuottamalla vertailukohteita enemmän yrittäjiä.</p>		
Avainsanat (asiasanat) Tiimiakatemia, tradenomien työllistyminen, työllisyys, yrittäjyys		
Muut tiedot Liitteenä avoimet vastaukset, 23 sivua		

Author(s) OJALA, Emma	Type of publication Bachelor's Thesis	Date 16112012
	Pages 90	Language Finnish
		Permission for web publication (X)
Title THE TRANSMISSION OF TIIMIAKATEMIA GRADUATES TO WORKING LIFE		
Degree Programme Degree Programme in Entrepreneurship Development, Tiimiakatemia		
Tutor(s) TOIVANEN, Heikki		
Assigned by Tiimiakatemian ystävät Ry, Jyväskylän ammattikorkeakoulu		
<p>Abstract</p> <p>The topic of the thesis was the employment of the graduates of the Jyväskylä University of Applied Science's Degree Programme in Entrepreneurship Development, Tiimiakatemia. The focus was especially on the comparison of employment- and entrepreneurship rates of the graduates from other degrees of same level. Teamentrepreneurship is studied in Tiimiakatemia with the help of team's own co-operative, and the entrepreneurship rates have always been high in previous studies.</p> <p>The research was executed as an online questionnaire. 147 answers were gotten out of the 400 contacted graduates.</p> <p>There were more entrepreneurs in the participants of the study than is the norm in university level graduates. The entrepreneurship rate among the participants was 27 %. Among the graduates from earlier decades the rate was 16 % and in the most recent graduates the rate was 33 %. The general entrepreneurship rate in university level graduates is approximately 3 %. Out of all the participants of the study 99 % was either in working life or studying at the moment of the research. None of the ones who had graduated prior the year 1999 was unemployed and in other year courses the unemployment rate was 1-4 %.</p> <p>Over half of the graduates were employed in the field of sales and marketing, as was to be expected from Bachelors of Business Administration. But surprisingly one fourth was working in the field of education. According to the Finnish association of Bachelors the general rate is only 3,9 %.</p> <p>Tiimiakatemia has produced results that are clearly different from other units both when looking at the entrepreneurship rates and the field orientation of the graduates. It can be said, that the</p> <p>Keywords Tiimiakatemia, employment of bachelors, employment, entrepreneurship</p> <p>Miscellaneous Open answers as an attachment, 23 pages</p>		

SISÄLTÖ

1 TIIMIAKATEMIALTA VALMISTUNEIDEN TYÖLLISTYMINEN	3
2 TYÖLLISYYS SUOMESSA	5
2.1 Alemman korkeakoulututkinnon suorittaneiden työllistyminen	5
2.2 Tradenomi työelämässä	6
2.3 Työelämän vaatimukset	7
3 KORKEAKOULUTUS SUOMESSA	8
3.1 Ammattikorkeakoulujen historia	9
3.2 Jyväskylän ammattikorkeakoulu	10
3.2 Jyväskylän ammattikorkeakoulun visio, missio ja arvot	11
3.3 Yritystoiminnan kehittämisen koulutusohjelma Tiimiakatemia	12
4 SUOMI NYT JA TULEVAISUUDESSA	15
4.1 Yrittäjyys	15
4.2 Koulutus tulevaisuudessa	19
4.3 Tulevaisuuden työelämä	20
6 TIIMIAKATEMIALAISET TYÖELÄMÄSSÄ	22
6.1 Tutkimuksen toteutus	22
6.2 Yrittäjät työelämässä	26
6.3 Palaute Tiimiakatemiasta	37
8 JOHTOPÄÄTÖKSET	44
9 POHDINTA	51
LÄHTEET	56
LIITTEET	60
Liite 1, Tutkimuskyselylomake	60

Liite 2, avoimet vastaukset, kysymykset 2-12	64
--	----

KUVIOT

KUVIO 2. Tiimiakatemiaalta valmistuneiden roolit työelämässä.....	26
KUVIO 3. Tiimiakatemiaalta 1993-1999 valmistuneiden roolit työelämässä.....	27
KUVIO 4. Tiimiakatemiaalta 2000-2009 vuosina valmistuneiden roolit työelämässä.....	28
KUVIO 5. Tiimiakatemiaalta vuonna 2010 tai sen jälkeen valmistuneiden roolit työelämässä	29
KUVIO 6. Koulutuksen antamat valmiuden toimia yrittäjänä	32
KUVIO 7. Kuinka todennäköisesti toimit tulevaisuudessa yrittäjänä?.....	34
KUVIO 8. Harkitsitko yrittäjäksi ryhtymistä ennen Tiimiakatemiaa?	35
KUVIO 9. Nykyisen tehtäväsi palkkataso (asteikko 10 000 e/vuosi)	36
KUVIO 10. Nykyisen tehtäväsi palkkataso (asteikko 5000 e/vuosi).....	37
KUVIO 11. Tyytyväisyys Tiimiakatemia-koulutukseen	38
KUVIO 12. Jatko-opinnot.....	40
KUVIO 13. Tutkinnon hyödyllisyys työelämässä.....	41
KUVIO 14. Tyytyväisyys elämän eri osa-alueisiin	42

TAULUKOT

TAULUKKO 1. Tradenomien sijoittuminen eri toimialoille	7
TAULUKKO 2. 15 - 59-vuotiaiden korkeakoulutettujen yrittäjien määrä	17
TAULUKKO 3. Valmistuneiden toimialat	30
TAULUKKO 4. Opintojaan jatkaneiden ja suoraan työelämään jatkaneiden eroja	31
TAULUKKO 5. Liiketalouden tradenomit ja OPALA	43

1 TIIMIAKATEMIALTA VALMISTUNEIDEN TYÖLLISTYMINEN

Jyväskylän ammattikorkeakoulussa vuonna 1993 perustettu Yrittäjyyden kehittämisen koulutusohjelma Tiimiakatemia juhlii 20-vuotissyntymäpäiviään tammikuussa 2013.

Tästä syntyi halu tutkia tarkemmin koulutusohjelman tuloksia ja valmistuneiden vaiheita. Tutkittava aihe kirkastui arjessa nousseiden puutteiden kautta – Tiimiakatemiaa vieraille esitellessä joutuu useimmiten kertomaan yrittäjyysprosentteja ja muita faktoja koulutusohjelman tuloksista. Sitä kautta tuli ilmi, että kaikenlainen luotettava tutkimustulos aiemmin valmistuneista puuttui täysin, varsinkin pidemmällä aikajänteellä (yli kaksi vuotta valmistumisen jälkeen).

Tutkimuksen aiheena on Tiimiakatemiaalta valmistuneiden sijoittuminen työelämään. Tarkoituksena on selvittää, kuinka suuri osa Jyväskylän Tiimiakatemiaalta valmistuneista toimii tällä hetkellä tai on aiemmin toiminut yrittäjänä sekä millaisilla aloilla he nykyään toimivat. Olettamuksena on, että Tiimiakatemiaalta valmistuneiden joukossa on merkittävästi suurempi osa yrittäjiä tai johtajan tehtävissä toimivia kuin muuten vastaavan tason koulutuksesta valmistuneissa.

Tutkimuksen pääongelmaksi muodostui:

Miten Tiimiakatemiaalta valmistuneet ovat työllistyneinä tutkimuksen tekohetkellä ja moniko heistä toimii nykyään yrittäjänä?

Lisäksi alakysymyksillä pyrittiin selvittämään heidän kokemuksiaan koulutuksesta:

- 1. Miten Tiimiakatemian on koettu valmistaneen työelämään/yrittäjyyteen?**
- 2. Miten koulutusohjelmaa kannattaisi kehittää?**

Tutkimus toteutettiin sähköisenä kyselynä, joka lähetettiin kaikista Tiimiakatemian olemassaolon aikana 600 valmistuneesta niille 400:lle, joiden sähköpostiosoitteet olivat tiedossa. Lisäksi kyselyä jaettiin Tiimiakatemian Facebook-yhteisön kautta, jossa oli jakohetkellä tykkääjiä yhteensä 1333 kappaletta. Viestissä ohjeistettiin ainoastaan Tiimiakatemiaalta valmistuneita vastaamaan kyselyyn. Vastauksia saatiin tasaisesti molemmista lähteistä, otos oli yhteensä 147 kappaletta. Tutkimuksen tuloksena saimme

tietoa valmistuneiden sijoittumisesta työelämään ja sitä kautta arvokasta tietoa koulutuksen hyödyllisyydestä työllistymisen kannalta.

Tradenomien työllistymistä tutkitaan ja tilastoidaan jatkuvasti, mutta aiemmin ei ole tutkittu yksinomaan Tiimiakatemia-alumnien valmistumisen jälkeistä elämää.

Tutkimuksen avulla nähdään, eroavatko tämän innovatiivisen koulutusohjelman tulokset perinteisempien liiketalouden koulutusohjelmien tai muiden vastaavan tason koulutuksien tuloksista. Jyväskylän ammattikorkeakoulu mittaa jatkuvasti OPALA:n avulla valmistuneiden työllistymistä, tyytyväisyyttä koulutuksen sisältöön ja valmistuneiden yrittäjyysprosentteja. Kysely täytetään valmistumisen yhteydessä ja kaksi vuotta valmistumisen jälkeen. Sen kautta ei kuitenkaan saada ollenkaan tietoa koulutuksen pidemmän ajan vaikutuksista ja valmistuneiden vaiheista myöhemmin elämässä.

Opinnäytetyön pääasiallisena toimeksiantajana on Jyväskylän ammattikorkeakoulu, joka haluaa tarkempaa tietoa alumniensa sijoittumisesta työelämään ja heidän elämästään valmistumisen jälkeen ja varsinkin pitemmän ajan vaikutuksista. Sivullisena toimeksiantajana toimii alumnijärjestö Tiimiakatemia Ystävät ry, joka levittää kyselyä jäsenilleen, kun kyselyyn on lisätty mahdollisuus liittyä järjestön jäseneksi.

Tutkimuksessa käytetään muutamia harvinaisempia termejä, jotka selitetään tässä. JAMK on Jyväskylän ammattikorkeakoulu, Tiimiakatemia puolestaan Jyväskylän ammattikorkeakoulun yritystoiminnan kehittämisen koulutusohjelma. Se on myös Euroopassa rekisteröity tavaramerkki. Tradenomi on ammattikorkeakouluista saatava tutkinto, jonka laajuus on 210 opintopistettä. Tradenomiksi kutsutaan myös henkilöä, joka on suorittanut kyseisen tutkinnon. Alumni on koulutusohjelmasta valmistunut henkilö. Vastavalmistunut – vastavalmistuneena pidetään henkilöä, joka on vuoden sisään saanut tutkintotodistuksensa. Y-sukupolvi tarkoittaa n. 1980 vuodesta lähtien syntynyttä nuorisosukupolvea, joka tuo omat haasteensa työelämälle.

2 TYÖLLISYYS SUOMESSA

Työllistyneiden ja työttömien määrää seurataan Suomessa ja maailmalla jatkuvasti. Työ- ja elinkeinoministeriö seuraa työttömien määrää ja sen muutosta kuukausittain, ja julkistaa tiedot työllisyyskatsauksina. (Työ- ja elinkeinoministeriö 2010.) Työllistyminen on jatkuva mielenkiinnon lähde ja nykyisin jopa pätevä kilpailumeriitti eri koulutusohjelmien välillä. Tutkija Päivi Vuorinen (Haapala 2007, 1) kertoo työllistymisen olevan nykyisin niin mielenkiintoinen aihe, koska se kertoo koulutuksen vaikuttavuudesta. Työllistyminen on yksi koulutuksien rahoituksen perusteista. Tilastokeskuksen mukaan työllisyys on ollut laskussa vuodesta 2008 lähtien, ja varsinkin nuorissa on paljon työttömiä, n. 20 % (Suomen virallinen tilasto c, 1).

2.1 Alemman korkeakoulututkinnon suorittaneiden työllistyminen

Akavan työttömyyskatsauksen mukaan korkeakoulututkinnon suorittaneiden työttömyyden kasvunopeus on hieman jo laskenut vuoden 2008 lopusta, jolloin globaalin taantuman vaikutukset alkoivat näkyä eri toimialoilla. Työttömyyden kasvu on kuitenkin edelleen nopeampaa kuin ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneiden työttömyyden kasvu. (Korkeasti koulutettujen työttömyys jälleen uuteen ennätykseen, 2012.)

Tradenomiliiton teettämän tutkimuksen mukaan 2000-luvulla tradenomien työttömyysprosentti on ollut yleisesti noin 5-7 %. Toisin sanoen 2000-luvulla tradenomeista 93 – 95 % on ollut joko työllistyneenä tai opiskelemassa. (Tradenomiliitto.) Tilastokeskuksen mukaan suurin osa vastavalmistuneista työllistyi paremmin vuonna 2010 kuin vuotta aiemmin, mikä on luonnollisesti toivottava kehityssuunta. Ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneista työllistyi 86 %, ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneista, mm. maistereista ja diplomi-insinööreistä, työhön sijoittui 88 % ja tohtoreista 89 %. Vastavalmistuneiden työllistyminen on kohentunut tai

pysynyt ennallaan runsaan kymmenen vuoden aikana lukuun ottamatta vuoden 2009 työllisyyden heikkenemistä. (Suomen virallinen tilasto a, 1.) 25 – 29 vuotiaista kolmannen asteen valmistuneista opiskelijoista työllistyneitä oli 81,8 %, lähes sama kuin Euroopan unionin keskiarvo 80,6 % (Suomen virallinen tilasto b).

Euroopan komission tilastokeskuksen Eurostat:in keräämien tilastojen mukaan Suomessa vuonna 2000 kolmannen asteen valmistuneista opiskelijoista 90,3 % oli työllistyneenä, ja heistä 3,3 % toimi yrittäjänä. Kymmenen vuotta myöhemmin vuonna 2010 vastaavan tason valmistuneista 20 – 24 -vuotiaista työllistyneiden määrä oli tippunut 79 %:iin. Luku on pysynyt kuitenkin koko ajan korkeampana kuin koko Euroopan vastaavan tason työllistyneisyys, mikä vuonna 2012 oli 59,7 %. (Eurostat a.)

Kun vuonna 2012 alemman AMK-tutkinnon tason vastavalmistuneista työllistyi 86 %, yleisesti tältä tasolta valmistuneiden työllistyminen oli 7 prosenttiyksikköä alempi. Nopea johtopäätös tästä olisi, että vaikka vastavalmistuneiden työllistyminen on suhteellisen korkealla tasolla, ei työpaikan säilyttäminen pysy samalla tasolla

Euroopan komission Eurostatin tilastoissa ammattikorkeakoulutason koulutusta kuvasi Unescon 1970-luvun alussa kehittämä kansainvälinen koulutuksen standardi luokittelu ISDCE5-6 (the International Standard Classification of Education). Unescon määritelmän mukaan ISDCE5-6 tasolle kuuluvat alempi ja ylempi korkeakoulutus, mikä tarkoittaa Suomessa kaikkia ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen myöntämiä tutkintoja. (Unesco, 1997.)

2.2 Tradenomi työelämässä

Suomalainen tradenomiliitto on jo yli kymmenen vuoden ajan tutkinut valmistuneiden tradenomien sijoittumista työelämään ja heidän palkkatasoaan. Heidän mukaansa tradenomien tehtävät ovat moninaisia ja valtaosa työskentelee yksityisellä sektorilla.

(Tradenomiliitto TRAL ry, 1.) Alla olevasta taulukosta näemme tradenomien sijoittumisen eri toimialoille.

TAULUKKO 1. Tradenomien sijoittuminen eri toimialoille

Tradenomien sijoittuminen eri toimialoille	%
Teknologiaeteollisuus (sis. tietotekniikan palveluala)	19%
Tukku- ja vähittäiskauppa	11,3%
Finanssiala	8,8%
Valtio ja kunnat	8,3%
Muut palvelut liike-elämälle (esim. konsultointi)	5,9%
Muut palvelut (esim. majoitus- ja järjestötoiminta)	4,6%
Koulutus	3,9%
Tietoliikenne (ml. teleoperaattorit)	3,8%
Kuljetus ja varastointi	3,5%
Tilitoimistot	3,2%
Muu julkinen hallinto	2,9%
Muu teollisuus	2,9%
Massan, paperin ja paperituotteiden valmistus, kustannus ja painaminen	1,9%
Rakentaminen	1,7%
Energia-ala	1,4%
Kemianteollisuus (ilman lääketeollisuutta)	1,4%
Elintarvikkeiden, juomien ja tupakan valmistus	1,3%
Mainostoimistot	1,2%
Tutkimus ja kehittäminen	1,1%
Kiinteistö- ja vuokrauspalvelut	1,1%
Kiinteistöpalveluala	1,0%

(jätetty pois toimialat, joilla on alle 1 %)

Lähde: TRAL:n jäsentutkimus 2011

2.3 Työelämän vaatimukset

Toni Lehtosen (2010, 1) mukaan tradenomeilta odotetaan ammatillisia perustaitoja, oma-aloitteisuutta, tiimityöskentely- ja vuorovaikutustaitoja sekä IT-valmiuksia.

Muuttuva työelämä vaatii työntekijöiltä joustavuutta. Ammattikohtainen tieto vanhenee

nopeasti, joten yhtenä tärkeänä osaamisalueena pidetään elinikäisen oppimisen avaintaitoja. Opetushallitus määrittelee ne valmiuksiksi, joita edellytetään jatkuvaan oppimiseen ja uusien tilanteiden haltuunottoon. Elinikäiset oppimisen avaintaidot kuvastavat yksilön kykyä selviytyä erilaisista tilanteista. (Opetushallitus, 2010.)

Tiimityöskentely- ja vuorovaikutustaidot

Tiimissä toimiminen vaatii sosiaalisia taitoja ja viestintää, kaikilla tulee olla selvää, mitä tehdään ja miksi sekä kuka tekee mitään. Tiimin päätökset eivät ole kompromisseja, vaan keskustelemalla parhaaseen mahdolliseen vaihtoehtoon päättämistä. Tämä vaatii kuitenkin enemmän aikaa ja harjoittelua kuin kompromissit ja nopeat päätökset.

Tiimissä ollaan tasa-arvoisia ja kaikilla on yhtäläinen vastuu tiimin tuloksista.

Vuorovaikutustaitoihin kuuluvat kyky keskustelemaan tasa-arvoisesti, viestintä eri välineiden avulla ja kyky yhdessä työskentelyyn. (Isaacs 2001, 25; Heikkilä 2002, 17.)

Päivi Vuorisen (Kaupan ja tekniikan alan korkeakoulutetut vakaissa työolosuhteissa, 2007) tutkimuksesta käy ilmi, että yliopistosta valmistuneet katsoivat koulutuksensa antaneen selvästi paremmat

valmiudet työelämässä menestymiseen kuin ammattikorkeakoulusta

valmistuneet, kerrotaan Jyväskylän yliopiston tiedotteessa. Koulutuksen antamia

valmiuksia hyviksi arvioi diplomi-insinööreistä 72 %, kauppatieteiden maistereista 71 %,

tradenomeista 57 % ja AMK- insinööreistä 48 %. Yliopistotutkinnon suorittaneet myös

kokivat koulutuksensa kehittäneen ammattitaitoa paremmin kuin AMK-tutkinnon

suorittaneet. He arvioivat koulutuksensa vastanneen paremmin tämän päivän

työelämän tarpeita.

3 KORKEAKOULUTUS SUOMESSA

"Ammattikorkeakoulutus valmentaa toimimaan työelämän asiantuntija- ja kehitystehtävissä." (Palkkasuositukses, 1.)

OECD:n tekemässä raportissa Suomen koulutuksen taustasta kerrotaan, että Suomen korkeamman asteen koulutus on jaettu kahteen osaan, yliopistoon ja ammattikorkeakouluun. Yliopistoissa keskitytään enemmän tieteelliseen koulutukseen ja tutkimukseen, korkeakouluissa ammatilliseen, työelämän vaatimuksiin vastaavaan korkeakoulutukseen. Ammattikorkeakoulut syntyivät 1990-luvun alussa, kun yliopistokoulutusta haluttiin kehittää lisäämällä ammatillisesti orientoitunutta koulutusta ja näin vastaamalla maakunnan alueen yritysten ja työelämän tarpeisiin. (OECD thematic review of tertiary education: Country Background report for Finland, 2005.)

Opetus- ja kulttuuriministeriön määritelmän mukaan ammattikorkeakoulut antavat työelämän vaatimuksiin pohjautuvaa korkeakouluopetusta, ja toimivat samalla tiiviissä yhteistyössä alueen työelämän ja kehittämistarpeiden kanssa. Suomessa vallitsevaa korkeakoulujärjestelmää pidetään yleisesti joustavana ja kansainvälisesti kilpailukykyisenä. (Ammattikorkeakoulutus, 1.)

3.1 Ammattikorkeakoulujen historia

Hannele Salminen (2001, 16) kertoo väitöskirjassaan Suomalainen ammattikorkeakoulu-uudistus opetushallinnon prosessina, että Suomen mahdollista ammattikorkeakoulujärjestelmää suunniteltaessa oli puheenaiheena kaksi hyvin erilaista toteuttamisstrategiaa. Toisessa korkeamman asteen koulutus haluttiin sitoa hallinnollisesti yhden elimen alle. Toisessa taas tavoitteena oli luoda tiedekorkeakoulun rinnalle hallinnollisesti itsenäinen ammatillisten korkeakoulujen verkosto. Salminen viittaa tutkimukseen (Lampinen, 1990), jossa todetaan mahdolliseksi luoda näiden äärivaihtoehtojen välille myös järjestelmä, jossa olisi piirteitä molemmista.

Pekka Auvisen (2004, 37 – 40) väitöskirjassa ”Ammatillisen käytännön toistajista monipuolisiksi aluekehittäjiksi?” kerrotaan, että 1990-luvulla päädyttiin perustamaan

alueelliset ammattikorkeakoulut yliopistojen rinnalle, ja luotiin näin maamme korkeakoulujärjestelmään toinen osa. Ammatillisen koulutuksen kehitystarpeiden tärkeimpinä syinä koettiin organisaatioilta vaadittavien sopeutumiskyvyn ja joustavuuden lisääntyminen, uudet käsitykset oppimisesta ja tiedosta sekä työelämän rakenteiden muutokset ja osaamistarpeet. Koettiin, että koulutuksen omien lähtökohtien perusteella rakennettu järjestelmä ei enää vastannut työelämän vaatimuksia, joten koulutuksen rakenteita päädyttiin uudistamaan voimakkaasti.

Auvisen (mts. 4) väitöskirjaan oli haastateltu muutoksen aikana työssä olleita, ja he kokivat, että tärkeimpiä muutoksia ovat olleet koulutusjärjestelmän rakenteellinen uudistaminen, ammattikorkeakoulujen tehtäväkentän laajeneminen, oppilaitoksen avautuminen, keskushallinnon suoran ohjauksen väheneminen sekä ammattikorkeakoulun itsenäisen suunnittelu- ja kehittämisvastuun korostuminen.

Auvisen (mts. 4) mukaan opiskelijoiden tarpeet ja vaatimukset ovat monipuolistuneet sisäänottomäärien ja yhteiskunnan muutoksen takia. Toimintakulttuuri ja käytännön toiminnan muutos etenevät vaihtelevasti, mutta koulutusjärjestelmän muutos on selkeästi pisimmällä.

3.2 Jyväskylän ammattikorkeakoulu

Jyväskylän ammattikorkeakoulu on vetovoimainen ja kansainvälinen korkeakoulu.

Jamkilla opiskelee yhteensä yli 8000 opiskelijaa Jyväskylän ja Saarijärven toimipisteissä.

Perusammattikorkeakouluopintojen lisäksi JAMK tarjoaa ammatillista opettajakoulutusta ja täydennyskoulutusta.

JAMK on vakiinnuttanut asemansa Jyväskylän seudun ja Keski-Suomen kehittäjien joukossa, ja heillä on kiinteät suhteet alueella toimiviin yrityksiin ja yhteisöihin.

Työelämä vaikuttaa jatkuvasti opetussuunnitelman kehitykseen.

Jyväskylän ammattikorkeakoulu on vuonna 2012 kolmen parhaan joukossa Taloustutkimus Oy:n toteuttamassa Korkeakoulujen imago tutkimuksessa. Vastaajien keskuudessa Jyväskylä nähdään vetovoimaisena opiskelukaupunkina, mikä tietysti lisää Jyväskylän ammattikorkeakoulun houkuttavuutta. JAMK sai sijaintinsa lisäksi kiitosta myös mm. oppilaitoksen nykyaikaisuudesta ja kansainvälisyydestä. Jyväskylän ammattikorkeakoulusta valmistuneiden työllisyys on yleisesti ottaen ollut hyvin vahvaa, 74 % kaikista valmistuneista on vastavalmistuneena työllistynyt.

(Osaaminen kilpailukyvyksi, 1.)

3.2 Jyväskylän ammattikorkeakoulun visio, missio ja arvot

Marjaana Kopperin (1999, 1) artikkelissa kerrotaan, että yrityksen tai yhteisön arvoilla voidaan määritellä, miten yritys haluaa toimia maailmassa. Jyväskylän ammattikorkeakoulun arvot ovat ”Vastuu, luottamus, luovuus”.

Missio kertoo yrityksen, yhteisön tai organisaation olemassaolon syyn. (Company, 1) JAMK:n missio on seuraava: ”Jyväskylän ammattikorkeakoulu on kansainvälisesti suuntautunut koulutuksen edelläkävijä sekä tutkimus- ja kehitystyön osaaja.”

Vision tarkoitus on selventää, mitä tulevaisuutta kohti yritys tai yhteisö ponnistelee. (Collins & Porras, 1996, 1) Vuonna 2015 JAMK vision on olla ”-- Suomen paras ammattikorkeakoulu, jolla on vahvaa näyttöä koulutuksen laadusta, kansainvälisyydestä ja yrittäjyyden edistämisestä.”

Ammattikorkeakoulutuksen tavoitteet

Valtioneuvoston asetuksien mukaan kaikkien ammattikorkeakoulututkintoon johtavien opintojen yleisenä tavoitteena on antaa opiskelijalle:

1) laaja-alaiset käytännölliset perustiedot ja -taidot sekä niiden teoreettiset perusteet asianomaisen alan asiantuntijatehtävissä toimimista varten;

2) edellytykset asianomaisen alan kehityksen seuraamiseen ja edistämiseen;

3) valmiudet jatkuvaan koulutukseen;

4) riittävä viestintä- ja kielitaito; sekä

5) asianomaisen alan kansainvälisen toiminnan edellyttämät valmiudet.

(A 15.5.2003/35.)

Myös Tiimiakatemiaalta valmistuneiden opiskelijoiden tulee hallita nämä perustaidot, ja koulutusohjelmaa rakennettaessa on täytynyt arvioida, täyttääkö tutkinto-ohjelma kyseiset kriteerit. Seuraavaksi kuvaillaan tarkemmin tämän koulutusyksikön toimintaperiaatteita ja syntyä.

3.3 Yritystoiminnan kehittämisen koulutusohjelma Tiimiakatemia

Jyväskylän ammattikorkeakoulun Yritystoiminnan kehittämisen koulutusohjelma, Tiimiakatemia on 3,5 vuoden koulutusohjelma, josta valmistutaan liiketalouden tradenomiksi. Oppimisessa suuri paino laitetaan tiimitoiminnalle ja käytännössä oppimiselle. Leinonen, Partanen ja Palviainen (2000, 8) kuvaavat Tiimiakatemiasa paikkana, jossa jokaisen yksilön oppiminen tehostuu, kun hän saa olla osa oppivaa yhteisöä.

Kaiken toiminnan ja rakenteiden taustalla on Nonakan ja Takeuchin tietoteoria. Siinä kuvataan, kuinka tieto virtaa hiljaisesta tiedosta, tacit knowledge, näkyvään tietoon, explicit knowledge. Tämän siirtymän olennaisia osia ovat yksilön hiljaisen tiedon siirtyminen tiimin tai ryhmän näkyväksi tiedoksi ja siitä taas siirtyminen eri yksilöiden ja koko tiimin hiljaiseksi tiedoksi. Jatkuva ympyrän pyöriminen nopeuttaa sekä yksilöiden

että tiimin oppimista. (Partanen, 2012, 14.)

Isaacsin mukaan dialogi on syvää keskustelua, jossa on saatu yhteinen vireystila ja päästään ajattelemaan yhdessä pelkän pinnallisen keskustelun sijaan. Ihmiset ilmaisevat ääneen koko ryhmän ajatuksia sen sijaan että mieltisivät ja sanoisivat vain omia mielipiteitään. (Isaacs, 2001, 25) Tätä taitoa harjoitellaan Tiimiakatemiolla koko opintojen ajan. Tiimit viettävät viikoittain 8 tuntia treeneissä, joissa istutaan yhdessä huoneessa ringissä ja keskustellaan tiimiyrityksestä ja jaetaan oppeja eri projekteista.

Käytännössä oppimisen tärkein perusta on oma yritys. Opintojen alussa uudet opiskelijat jaetaan noin 20 hengen tiimeihin, joissa he pysyvät koko opintojen ajan. Jokainen tiimi perustaa oman yrityksen, viime vuosina useimmiten osuuskunnan, jonka kautta he pyörittävät kaikki opintojen aikana tekemiensä projektien rahaliikenteen. (Yritystoiminnan kehittämisohjelma Tiimiakatemia, 2012, 1.)

”Synnyttämme rohkeasti tiimiyrittäjiä”. Tiimiakatemian sloganistakin näkee, että yrittäjyys on tärkeässä asemassa, mutta on tärkeää huomata, että tiimi on mukana kaikessa, mitä tiimiakatemiolla tapahtuu. Ihmiset oppivat paremmin yhdessä, ja tuloksetkin ovat usein keskiarvoltaan korkeammat kuin ne olisivat yksilökeskeisessä organisaatiossa. Tiimiakatemia onkin palkittu koulutuksen laadusta ja opetusmenetelmien uutuudesta vuonna 2000. (Ammattikorkeakoulujen koulutuksen laatuyksiköt 2000, 3.)

Tiimiakatemian synty

Tammikuussa 1993 Opetusneuvos (silloin markkinoinnin lehtori) Johannes Partanen laittoi Jyväskylän kauppakorkeakoulun seinälle ilmoitustaululle lapun: ”Haluatko lähteä matkalle maailman ympäri ja oppia siinä sivussa hieman markkinointia?” 20 urheaa oppilasta hyppäsi mukaan ja Tiimiakatemia oli saanut alkunsa. Joka aamu opiskelu aloitettiin luokassa 147 kantamalla pulpetit pihalle ja järjestämällä tuolit ringiin. Tärkeää oli, että kukaan ei ollut korkeammassa asemassa eikä kukaan pystynyt puhumaan toisen selän takana. (Partanen, 2012, 14.)

Tiimiakatemia syntyi kauppakorkeakoulujen muuttuessa ammattikorkeakouluiksi 1990-luvun alussa, kun Johannes Partanen, joka oli siihen mennessä toiminut 20 vuotta markkinoinnin lehtorina, koki tilaisuuden tulleen erilaisen oppimistavan kokeilemiseen. Partasen mielestä opettaminen ei välttämättä saanut oppilaita oppimaan, ja välillä he oppivat aivan eri asioita kuin mitä oli opetettu. Ideansa uudenlaiseen oppimisorganisaatioon hän sai yhdistämällä antiikin Kreikan Sokrateen oppeja dialogista Peter Sengen teorioihin oppivista organisaatioista. Lisäämällä seokseen Jon R. Katzenbach ja Douglas K. Smithin ”The Wisdom of Teams” -kirjan opit sai alkunsa ensimmäinen tiimi, Round-the-world. (Partanen, 2012, 14.)

Johtavat ajatukset

Tiimiakatemian johtavat ajatukset on luotu yhdessä opiskelijoiden eli tiimiyrittäjien ja valmentajien kesken. Joka vuosi kaikki tiimiakatemiaiset lukevat johtavat ajatukset läpi ja pohtivat, pätevätkö ne nykytilaan ja kuvaavat kaikkien tapaa toimia. Yksi Tiimiakatemian merkittävä piirre onkin, että tiimiyrittäjillä on todellista vaikutusvaltaa koulutuksen sisältöön ja sen arkitoimintaan.

Tiimiakatemian missio on: ”Tiimiakatemiassa opimme tiimiyrittäjäksi oman tiimiyrityksen ja asiakkaidemme avulla. Lyhyesti: synnyttämme rohkeasti tiimiyrittäjiä.” Tiimiakatemian visio on vuonna 19.1.2013 ”olla Euroopan johtava rajoja rikkova tiimiyrittäjyyden huippuyksikkö (TYHY)” ja 19.11.2037 mennessä ”olla omalla alallaan maailman johtava huippuyksikkö”. Tiimiakatemian päämäärä on seuraava: ”Jokainen tiimiyritys tekee maailmanympärysmatkan yhdessä asiakasprojekteista keräämillä varoilla. Tiimivalmentajien tehtävä on päämäärän kirkastamisen ja tiimiyrittäjien tehtävä on kannustaa toisiaan kohti päämäärää.” (Tiimiakatemian johtavat ajatukset 2012-2013, 6.)

Kansainvälisyys

Tässä tutkimuksessa keskitymme tutkimaan JAMK:n Tiimiakatemian valmistuneita. On kuitenkin mainitsemisen arvoista, että Tiimiakatemia© on nykyisin rekisteröity

tavaramerkki, ja sen yksiköitä on löydettävissä useista eri yliopistoista ja toisen asteen laitoksista sekä Suomessa että Euroopassa. (OHIM, 1.) Tästä johtuen nykyisin opiskelujen aikana on mahdollista olla hyvinkin kansainvälisesti aktiivinen. Tiimiakatemiolla käy yhä enenevässä määrin ulkomaalaisia vieraita tutustumassa oppimismetodeihin, ja ulkomaalaiset yksiköt kaipaavat aina vierailuja ja tukea ”kotipesän” eli Jyväskylän Tiimiakatemian jäseniltä.

4 SUOMI NYT JA TULEVAISUUDESSA

4.1 Yrittäjyys

Tilastoissa yrittäjä on henkilö, joka työskentelee omassa firmassa, maatilalla tai ammatinharjoittajana (Eurostat c). Ulla Hytti kertoo, että suomalaisessa oikeuskäytännössä taas yrittäjä määritellään hänen eroistaan palkansaajaan. Tärkeimpinä eroina ovat yrittäjän oma riski, toiminnan laajuus ja julkisuus ja toimeksiantajien määrä. Lisäksi toimeksiantaja ei ole entinen työnantaja eikä hän johda tai valvo työtä. Yrittäjyyden voi myös ymmärtää laajemmin toimintatapana, Hytti jatkaa. Näin katseltuna yrittäjyys on innovatiivista, uutta luovaa toimintaa, joka tähtää toiminnan kasvuun. (Hytti 2008.)

Suomessa yrittäjyys on pitkään nähty vähemmän houkuttelevana vaihtoehtona, ja varsinkin aiemmat sukupolvet ovat etsineet töitä, joissa pysytään saman yrityksen palkkalistoilla koko työura. Suomen kasvuyrittäjyystilastot ovat pitkään olleet Euroopan alhaisimpia. Onneksi nykyisin yrittäjyys on nostettu tärkeäksi tekijäksi Suomen tulevaisuuden kannalta, ja vanhanaikaiset asenteet ja näkemykset yrittäjyydestä ovat muuttumassa. (Chaker 2011, 60; Hallitusohjelma 2011.)

Andre Noël Chaker (2011) pohtii teoksessaan *The Finnish Miracle* mahdollisia syitä suomalaisten yrittäjyysosuuksien pienuuteen. Suomessa asenne yrittäjyyttä kohtaan on pääsääntöisesti positiivinen, mutta ristiriitaisesti Suomi on kuitenkin länsimaista

kasvuyrittäjyyden häntämaita. Chaker nostaa mahdollisiksi syiksi elementtejä suomalaisesta kulttuurista ja kansan ominaispiirteistä. Yrittäjähenkiset ihmiset ovat aiemmin päätyneet suurten yritysten voimavaroiksi, tästä parhaimpana esimerkkinä nostetaan esiin Nokia. Yrittäjähenki on mahdollisesti kanavoitu eri lailla ei-niin individualistissa maissa (kuten Suomi) kuin taas yksilökeskeisimmissä maissa kuten USA. Suomessa yrittäjistä naisia on vain neljäsosa, seikka jota Chaker pitää mielenkiintoisena muuten niin tasa-arvoisessa maassa. Lisäksi suomalaisten asenne jotain suuren ja uuden luomista kohtaan on edelleen varovaisen epäilevä. Chaker väittää myös, että mahdollisesti suomalaiset ovat liian fiksuja, ja riskien tiedostaminen vähentää yrittämistä. Suomessa ei saa onnistua, muttei myöskään epäonnistua. Epäonnistuneita säälitään, onnistuneita kadahditaan, eikä kukaan näin ollen avoimesti pyri onnistuneiden ryhmään. Suomalaiset ovat myös supersuorittajia ja virheitä paheksutaan. Jo alakoulusta lähtien pyritään tekemään mahdollisimman virheetön suoritus heti ensimmäisellä kerralla. Näin ollen lähes kaikista suomalaisista on epämiellyttävää myöntää, ettemme millään voi tietää kaikkia vastauksia ja olla aina oikeassa. (Chaker 2011, 60, 77-85.)

Korkeakoulutettujen yrittäjyysprosentit Suomessa ja Euroopan unionissa

Euroopan komission tilastokeskuksen Eurostatin keräämän tiedon mukaan vuonna 2000 Suomessa korkeakoulutetuista vain 3,3 % toimi yrittäjänä, mikä on huomattavan alhainen lukema. Taulukko 1:ssä kuvataan yrittäjien määrää Euroopassa ja Suomessa vuosina 2002 ja 2010. Luvuissa näytetään 15–59-vuotiaiden korkeakoulutettujen yrittäjien määrä. Kuten näemme, sekä Suomessa että Euroopan tasolla yrittäjien määrä on kasvanut. Valitettavasti yrittäjyysprosentteja ei pysty laskemaan, sillä vertailuryhmän (kaikki 15 – 59 –vuotiaat korkeakoulutetut) kokoa ei ole ilmoitettu.

TAULUKKO 2. 15 - 59-vuotiaiden korkeakoulutettujen yrittäjien määrä

Self-employment by sex, age and highest level of education attained (1 000)

SEX	Total
AGE	From 15 to 59 years
	First and second stage of tertiary education
ISCED97	(levels 5 and 6)
WSTATUS	Self-employed persons

GEO/TIME	2002	2010
European Union (EU6-1972, EU9-1980, EU10-1985, EU12-1994, EU15-2004, EU25-2006, EU27)	4 985,6	8 093,2
European Union (27 countries)	5 693,6	8 093,2
Finland	69,8	74,6

Verkostot ja yrittäjyys

Yritykset toimivat nykyisin yhä enemmän verkostoissa. Kun aiemmin koettiin, että yrityksen tuli toteuttaa kaikki tuotteen valmistamiseen liittyvä alusta loppuun, ovat nykyajan markkinat vaatineet yrityksiltä nopeampia reagoiteja muutoksiin, ja tässä on nähty hyödyllisemmäksi luoda yritysverkostoja. Koetaan järkevämmäksi keskittyä vain omaan ydinosaamiseen, ja etsiä muita yrityksiä, joiden palveluiden avulla omaa tuotetta voidaan tehdä monipuolisemmaksi. Se auttaa myös luomaan kilpailuetuja muihin yrityksiin nähden. (Verkostojen vallankumous 1998, 9-10.)

Verkostomainen yrittäjyys vaatii kuitenkin myös uusia taitoja yrittäjiltä ja johtajilta. Verkoston johtaminen on erilaista normaalin organisaation vaatimaan johtamiseen verrattuna, ja kommunikointi sekä yrityksen sisällä että yritysten välillä nousee yhä suurempaan rooliin. Verkosto vaatii yhteistyötä kaikkien osapuolten välillä. (Mts. 67, 70-71.)

Verkostoista ja verkostojen verkostoista muodostuu *klustereita*. Klusteri on ikään kuin sateenvarjo eri verkostojen yllä. Sen reunoilla toimivat yritykset eivät välttämättä ole lainkaan tekemisissä keskenään, mutta kuuluvat kuitenkin kauempaa tarkasteltuna saman klusterin alle. Verkostot ovat itse klustereita rajatumpia ja tiiviimpiä yhteistyörakenteita. (Mts. 10-11.)

Miksi haluamme lisää yrittäjiä?

Maailma kehitty nopeaa tahtia, eivätkä perinteiset organisaatiomallit kykene reagoimaan muutoksiin tarvittavan nopeasti. Yrittäjyys on tällä hetkellä todennäköisin keino turvallisen tulevaisuuden yhteiskuntamallin turvaamiseksi. Yrittäjät kykenevät toimimaan nopeammin jatkuvasti muuttuvassa tilanteessa ja he luovat uusia työpaikkoja ja toimenkuvia, joita ei aiemmin ole ollut olemassakaan.

Maaseudun tulevaisuuden (Suomi tarvitsee lisää yrittäjiä 2010) mukaan yrittäjät ovat tulevaisuudessa yhä merkittävämpi osa suomalaisten työllistämisessä, kun suurien

organisaation tarjoamien työpaikkojen määrä vähenee. Jo nyt viime vuosina syntyneet uudet työpaikat ovat pk-sektorin yritysten luomia. (Suomi tarvitsee lisää yrittäjiä, 2010.)

Suomen hallitus on ohjelmassaan linjannut yritysten tukemisen yhtenä tärkeänä osa-alueena Suomen talouskasvun ja kilpailukyvyn kasvattamisessa. Lisäksi työttömyyden vähentämisessä yrittäjien luomat uudet työpaikat ovat koko ajan suuremmassa asemassa. (Hallitusohjelma 2011.)

Nykyajan nuoret eivät enää haikaile pitkästä työurasta samassa yrityksessä, vaan tärkeämpää asemaan on noussut työn mielekkyys ja elämän laatu. He eivät ole valmiita myymään aikaansa, ainoastaan ideoitaan ja osaamistaan. Lyhennelmässä Antilan (Työn mielekkyydestä ja mielettömyydestä 2006) työpoliittisesta tutkimuksesta todetaan, että: ”Y-sukupolvi odottaa työltään henkilökohtaisen kehittymisen ja tarpeiden tyydyttymisen mahdollisuuksia, haasteellisuutta ja mielekkyyttä”. Suomalainen haluaa toteuttaa itseään, ja tärkeintä ei enää ole ura vaan itse työn sisältö on yhä tärkeämpää. (Y-sukupolvi työ(elämä)ssä, 2011, 9-11, 18, 58.) Tästä muutoksesta johtuen yrittäjyys on yhä houkuttelevampi vaihtoehto tulevaisuuden nuorille: se antaa vapauden toteuttaa itseään ja haaveitaan, toimia joustavasti oman aikataulun mukaan sekä - alasta riippuen - tekemään tehtäviä missä haluaa. Sähköisten välineiden kehittyttyä emme ole sidottuja yhteen paikkaan kuten aiemmin. (Mts. 106-107.)

4.2 Koulutus tulevaisuudessa

Vuonna 2010 Suomen brandityöryhmä päätti ottaa koulutuksen Suomen brandin kulmakiveksi ja julkaisi raportin: ”Finland gives you a lesson”. Erilaiset asiantuntijaryhmät ja mediat ovatkin vierailleet Suomessa ottakseen selvää, mistä Suomen koulutuksen menestys kansainvälisissä vertailuissa oikein johtuu. (Chaker 2011, 43-45.)

Pekka Himanen on sitä mieltä, että voidaksemme olla tulevaisuudessakin maailman

johtava oppimismaa, täytyy meidän säilyttää nykyiset perusvahvuutemme, mutta samalla uudistaa koulutusjärjestelmäämme muuttuneen maailman vaatimuksiin. Perusvahvuuksistamme ehdottomasti tärkeimmät ovat korkeasti koulutetut opettajat ja kaikille tasa-arvoinen koulutus. (Himanen 2000, 127-128.)

Himanen on luonut kukoistavan oppimiskulttuurin vaatimuksiin seuraavan kaavan: $F=c3$. Flourishing learning culture eli kukoistava oppimiskulttuuri saadaan, kun on luottamusta (confidence), luovuutta (creativity) ja rikastava yhteisö (community of enrichment). Hän on nostanut erilaisista oppimisen ja opettamisen teorioista seuraavia elementtejä tarkemmin tarkasteltaviksi: Oppiminen lähtee ihmisen tilasta ja kyvystä asettaa itselleen kysymyksiä tarkasteltaviksi, ja tulisi pyrkiä enemmän kohti ongelmalähtöistä oppimista. Parhaat oppimistulokset nousevat esiin oppijoiden keskinäisestä vuorovaikutuksesta. Tällöin tasoerojen täytyy olla juuri oikeat. Jos kaikki ovat samalla tasolla, ei toisilta voida oppia mitään, jos ne taas ovat liian suuret, vaikutus jää vähäisemmäksi. Toisaalta opettajilla tietotaso on lähes aina huomattavasti suurempi, mutta sama vaikutus saadaan, jos he osaavat viestiä siitä oikein. (Mts. 123, 143-145.)

4.3 Tulevaisuuden työelämä

Pekka Himasen (2000) raportissa tulevaisuuden Suomesta hän nostaa yhdeksi kehityskohteeksi Suomen työelämän. Tämän hetken työuralla suomalainen jaksaa keskimäärin 59-vuotiaaksi, joten työelämää ja ympäristöä tulee kehittää niin, että saamme työurista pidempiä, mikä vaatii sitä, että ne ovat myös parempia. Himanen nostaa tärkeiksi tekijöiksi paremman työyhteisön luontiin luottamuksen: jos yhteisössä ei vallitse luottamusta, on arki jatkuvaa selviämiskamppailua eikä ilmapiiri kannusta ideoilla leikittelyyn ja luovuuteen. Toinen tekijä on Himaselle muutenkin tärkeä teema, rikastava vuorovaikutus. Tunne kuulumisesta johonkin suurempaan, samasta asiasta innostuneeseen ihmisjoukkoon tekee ihmeitä ihmisen motivaatiolle. Rikastavassa yhteisössä ihmiset kannustavat toisiaan parempaan ja toisen onnistuminen motivoi

itseäkin yrittämään enemmän. Ylpeys itsensä toteuttamisesta – päästessään toteuttamaan itseään ja kokiessaan ylittävänsä itsensä ihminen saa eniten mielihyvän tunnetta. Arvon anto, tasa-arvoisuus ja johtaminen – tärkeintä on, että ilmapiiri on avoin, kaikki kokevat että heitä kohdellaan reilusti ja johtaja käytöksellään viestii päivittäin johdonmukaisesti yhteisön ydinarvoja. (Himanen 2000, 155-159.)

Tasapaino työelämän ja vapaa-ajan välillä on ehdottomasti löydyttävä. Vaikka työpaikka olisi miten palkitseva ja stimuloiva tahansa, jos se vie kaiken ajan, syö se myös yksilön jaksamisen. Energiaa täytyy riittää myös vapaa-aikaan, sillä tyydyttävä ja aktiivinen vapaa-aika tuo virtaa kaikkiin muihinkin elämän osa-alueisiin. Vanhemmilla tulee olla jaksamista leikkiä ja kommunikoida lasten kanssa, ja kaikkien pitäisi löytää liikunnan ilo uudelleen. (Himanen 2000, 157-158)

6 TIIMIAKATEMIALAISET TYÖELÄMÄSSÄ

6.1 Tutkimuksen toteutus

Tutkimuksen tekoon on kaksi erilaista tiedonkeräys tapaa, määrällinen (kvantitatiivinen) ja laadullinen (kvalitatiivinen). Kumpi tapa soveltuukaan tutkimukseen paremmin, tulee kummassakin tavassa ottaa huomioon myös toisen ominaispiirteitä ja sääntöjä.

Määrällisellä tutkimuksella tarkoitetaan tutkimusta, jossa tarkoituksena on saada informatiivista, tilastollista tulosta. Otanta on yleensä laaja, ja tutkimusaineisto kerätään ennalta määritellyillä kysymyksillä. Laadullisessa tutkimuksessa keskitytään tutkimaan jotain ilmiötä tai ilmiöitä ja niiden merkityksiä. Tutkimusaineiston keruuseen on useita eri tapoja. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka, 2006; Lee & Lings, 2008, 379 – 381.)

Tämä tutkimus toteutettiin pääosin kvantitatiivisena, sillä tarkoituksena oli kerätä mahdollisimman kattavasti tilastotietoa eri aloista ja työtehtävistä. Mukana oli myös kvalitatiivisia ominaisuuksia, sillä kyselylomakkeeseen lisättiin avoimia kysymyksiä kattavamman kokonaiskuvan saamiseksi ja mahdollisen lisäarvon tuomiseksi.

Tutkimuslomakkeen luominen

Eri tutkimuksiin soveltuvat erilaiset aineistonkeräystavat. Määrälliset tutkimukset ovat usein joko kyselytutkimuksia, haastattelututkimuksia tai havainnointitutkimuksia. KvantiMOTV:n sivuilla Aineistotyyppit kerrotaan, että kyselytutkimuksessa tehdään vakioituneet kysymykset ja vastausvaihtoehdot, ja havaintoyksikkönä on yksittäinen henkilö. Haastattelututkimuksessa tutkija on suoraan kontaktissa haastateltavan kanssa, joko puhelimen välityksellä tai kasvotusten. Havainnointitutkimuksessa aineisto kerätään systemaattisella havainnoinnilla. (Aineistotyyppit, 2012.)

Tämä tutkimus oli selkeästi määrällinen tutkimus, jossa tarkoituksena oli saada vastauksia mahdollisimman monelta valmistuneelta nykytilanteen todenmukaiseen

kartoitukseen. Mahdollisimman monien vastauksien saamiseksi pyrittiin luomaan kyselylomake, joka on yksinkertainen ja johon on nopea vastata eli joka on mahdollisimman käyttäjäystävällinen, jotta saataisiin mahdollisimman kattava otanta. Tuloksia tulee kuitenkin pystyä tulkitsemaan sekä koko otannan tasolla että eri vuosikymmeninä valmistuneiden kesken.

Lomakkeessa on mahdollisimman paljon monivalintakysymyksiä ja avointen kysymysten määrää on pyritty pitämään mahdollisimman pienenä. Toimialojen lista on kopioitu aiemmin toteutetusta tutkimuksesta Tiimiakatemiaan valmistuneista (Handolin, S. 2008), jotta tuloksia pystytään vertailemaan keskenään.

Valmistumisvuoden ja tiimin nimen avulla vastauksia pystytään ryhmittelemään ja voidaan vertailla eri vuosikymmeninä valmistuneiden vastaajien tilannetta. Lomakkeesta on jätetty pois kysymys nykyisen työpaikan saantitavasta ja työurasta valmistumisen jälkeen, koska näihin vastaaminen koettiin haastaviksi.

Aineiston kerääminen

Tutkimus toteutettiin kvantitatiivisena tutkimuksena, jonka otanta on kaikki Jyväskylän ammattikorkeakoulun Tiimiakatemiaalla sen olemassaolon aikana opiskelleet ja sieltä valmistuneet. Kysely lähetettiin sekä Jyväskylän ammattikorkeakoulun Jämsänkosken yksiköstä että Piippukadun yksiköstä valmistuneille. Valmistuneita on kaikkiaan n. 600, mutta vastauksia ei luonnollisesti saatu kaikilta. Niitä saatiin kuitenkin hyvin kaikista eri vuosikursseista.

Kyselylomakkeen lopussa oli mahdollisuus päivittää yhteystietonsa ja liittyä alumnijärjestö Tiimiakatemiaan ystäviin.

Ennen tutkimuksen aloittamista haettiin JAMK:lta tutkimuslupa, jotta valmistuneista kerättyjä yhteystietoja saa käyttää tutkimuskyselyn levittämiseen. Tutkimus toteutettiin sähköisesti levitettävänä Digium-kyselynä, joka lähetettiin kaikille Tiimiakatemiaalta

valmistuneille tai mahdollisesti jossain tapauksessa Tiimiakatemiaalla 3,5 vuotta opiskelleet tiimiyrittäjille, jotka eivät ikinä saaneet opinnäytetyötään valmiiksi eivätkä virallisesti valmistuneet.

Kysely lähetettiin sähköpostitse 400 valmistuneelle, joiden yhteystiedot olivat rekisterissä. Viestin saateviestissä kerrottiin Tiimiakatemian 20-vuotisjuhlan olevan syy valmistuneiden nykytilanteen kartoittamiseen. (Ks. liite 1.) Lisäksi kyselyä jaettiin yleisenä linkkinä Tiimiakatemian facebook-sivulla. Kysely toteutettiin Digium-palvelun avulla, josta saatiin suurin osa tuloksista jo valmiina taulukoina. Excelin avulla jouduttiin koostamaan erilliset koonnit palkka- ja toimialakysymyksistä.

Kyselyyn vastasi 147 Tiimiakatemiaalta valmistunutta kaikista n. 600 valmistuneesta. Onneksi vastanneiden kesken on kuitenkin hajontaa eri vuosikursseista, vaikka vastikään valmistuneet olivatkin huomattavasti aktiivisempia vastaamaan kuin useampia vuosia sitten valmistuneet. Pystymme kuitenkin käsittelemään vastauksia kaikkia alumneja koskevana.

Tutkimuksen tuloksista on poistettu kolme vastauslomaketta, jotta ne eivät vääristäisi tuloksia. Näistä kolmesta lomakkeesta kaksi vastaajaa olivat muiden koulutusohjelmien valmistuneita ja yksi selkeästi ei ollut todellisen henkilön tekemä vastaus.

Tutkimuksen luotettavuus

Validiteetti

Validiteetti tarkoittaa, mitataanko tutkimuksessa sitä mitä pitääkin.

Tämän tutkimuksen validiteetti pyrittiin varmistamaan tutkimalla tuloksia ja mittauksia muista vastaavista tutkimuksista ja testaamalla kyselylomaketta testivastaajilla ja muokkaamalla sitä heidän kommenttinsa perusteella. Lomakkeeseen lisättiin kysymys valmistuneiden tyytyväisyydestä työelämään, ja vastauksiin lisättiin avoimien kommenttien mahdollisuus.

Reliabiliteetti

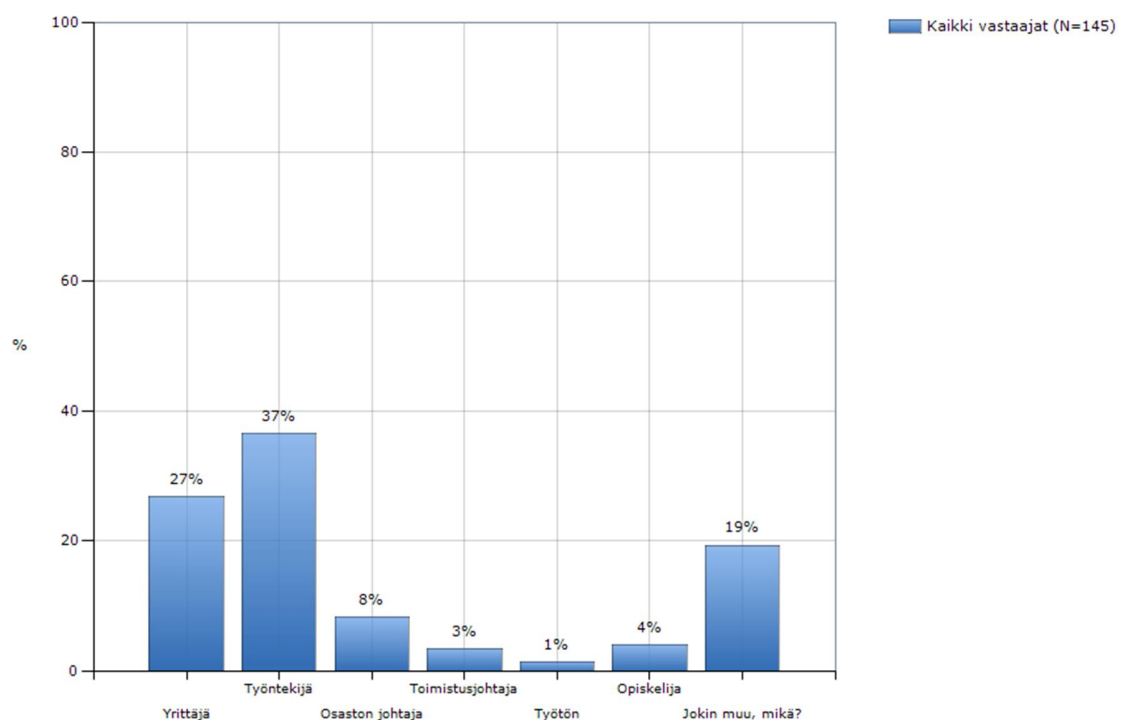
Reliabiliteetilla tarkoitetaan tutkimuksen mittaustulosten toistettavuutta, eli miten tilannesitoutuneita ne ovat. Jos tutkimus pystytään toistamaan samoilla mittareille eri aikoina ja tulokset ovat jotakuinkin samat, on tulos reliaabeli.

Tämä tutkimus pystytään toistamaan samoilla mittareilla, eikä silloin pitäisi ilmetä systemaattista virhettä. Tulokset ovat kuitenkin osittain tilannesidonnaisia, valmistuneiden työllisyys- ja yrittäjätilanne muuttuu Suomen ja maailman työmarkkinatilanteiden vaihteluiden mukaan. (Hirsjärvi, S., Remes, P & Sajavaara, P. 1999, 213)

6.2 Yrittäjät työelämässä

Yrittäjien osuus valmistuneista

Kaikista valmistuneista yrittäjänä toimii 27%, mikä on huomattavasti korkeampi määrä kuin Suomen tai Euroopan korkeakoulutettujen yrittäjyysprosentit. Euroopan yleinen keskiarvo yrittäjyysprosentissa on n. 3 % valmistuneista, joten Tiimiakatemia kykenee selkeästi tuottamaan uusia yrittäjiä. Luku on kuitenkin matalampi kuin JAMK:n OPALAn avulla valmistuneille teettämien kyselyjen tulokset, joissa korkeimmillaan Tiimiakatemia valmistuneista 47 % on jatkanut yrittäjänä heti valmistumisen jälkeen. Kuvio 2 auttaa hahmottamaan eri roolien yleisyyttä vastanneiden keskuudessa. Erilaisissa johtajan tehtävissä toimii kaikkiaan 11 % vastanneista.

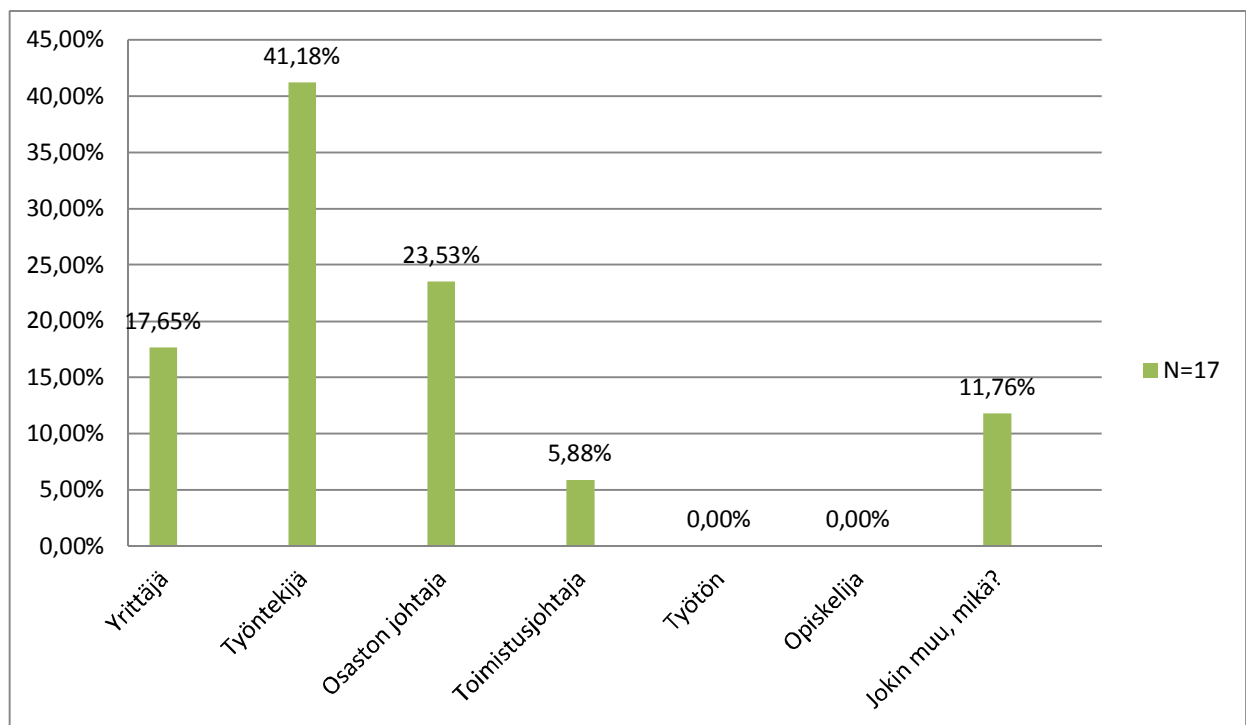

KUVIO 1. Tiimiakatemiaalta valmistuneiden roolit työelämässä

1990-luvulla valmistuneet

1990-luvulla valmistuneista huomattava osa, lähes puolet on tällä hetkellä työntekijöinä jonkun muun alaisuudessa. Yrittäjiä heidän joukossaan on 17,65 %, mikä on edelleen korkeampi kuin muissa tradenomikoulutuksissa. Mahdollisesti tähän ilmiöön on voinut vaikuttaa, että nämä vastaajat valmistuivat lama-vuosien aikaan, jolloin mikä tahansa toimentulon takaava työpaikka tai yritys on ollut siunaus.

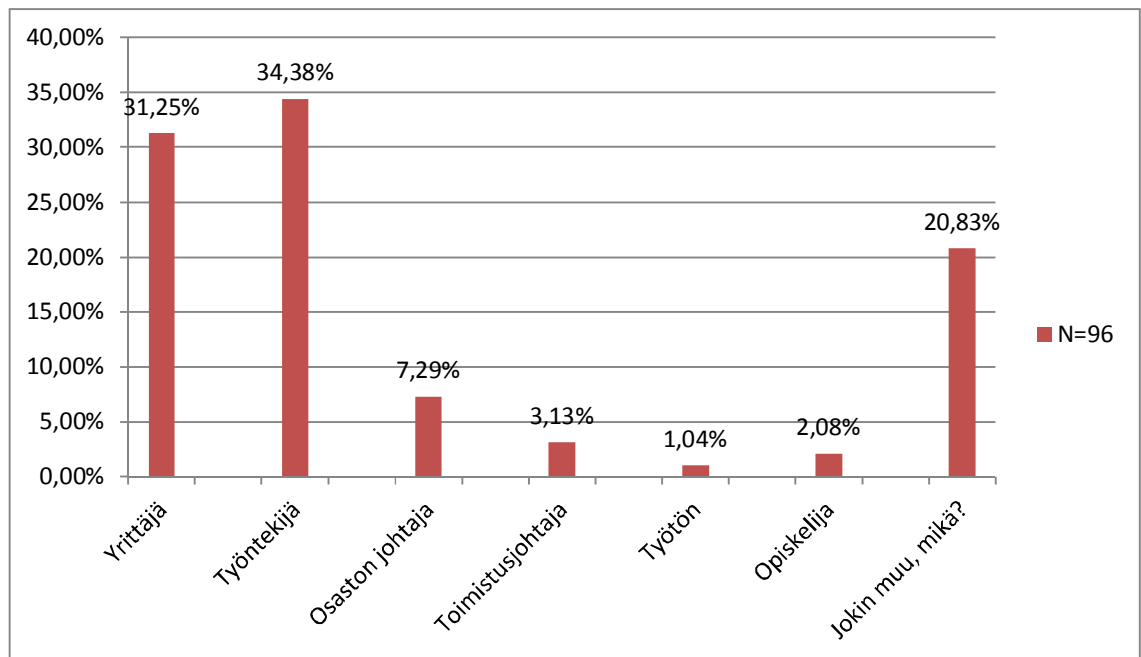
Huomionarvoinen seikka on myös, että kukaan vastanneista ei ole työttömänä tai opiskelemassa – kuten kuviosta 3 selkeästi nähdään.

KUVIO 2. Tiimiakatemiaalta 1993-1999 valmistuneiden roolit työelämässä

2000 – 2009 vuosina valmistuneet

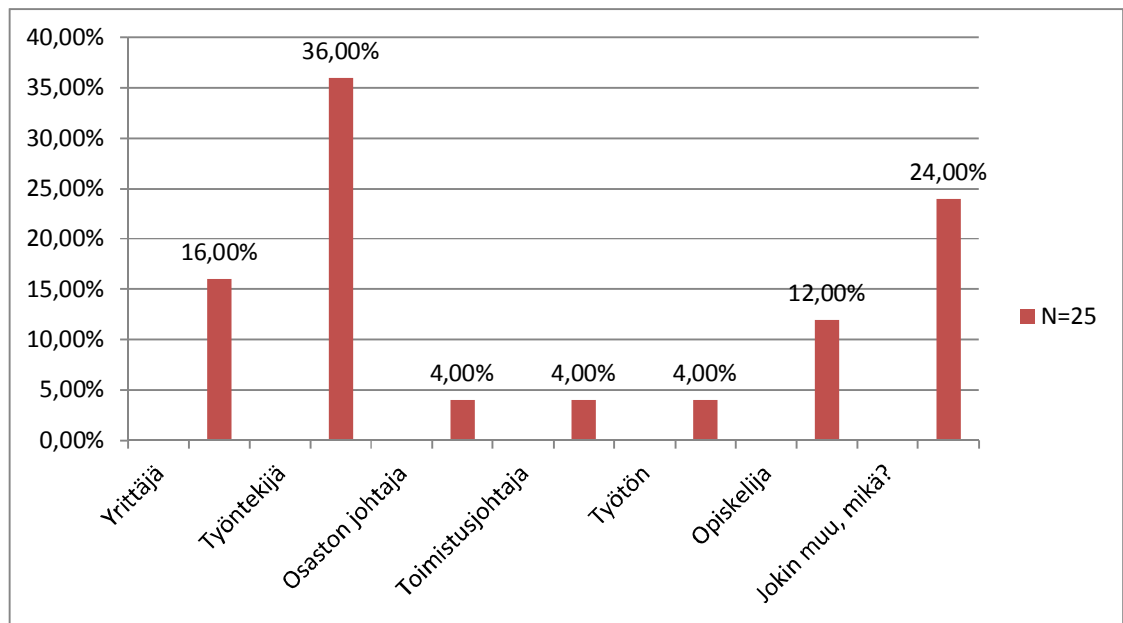
2000-luvulla valmistuneita on vastannut kyselyyn selkeästi eniten, ja yrittäjien osuus heidän joukossaan on myös korkein vertailuryhmistä. Kuviosta 4 näkee, että yrittäjien ja työntekijöiden osuus valmistuneiden joukossa on lähes yhtä suuri, kun muissa vuosiryhmissä yrittäjiä on selkeästi vähemmän.

KUVIO 3. Tiimiakatemialta 2000-2009 vuosina valmistuneiden roolit työelämässä

2010 vuoden jälkeen valmistuneet

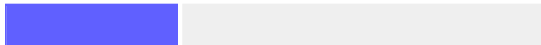
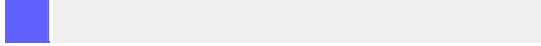
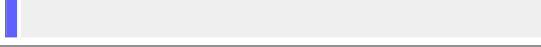
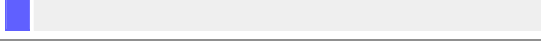
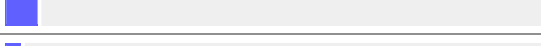

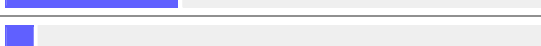
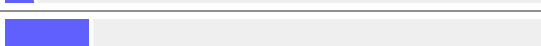

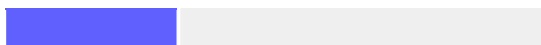

Vastavalmistuneista tähän kyselyyn vastanneista 16 % toimii tällä hetkellä yrittäjänä. On kuitenkin huomioitava, että vastaajia on vain 25, joten yksikin vastaaja muuttaa prosentuaalisia eroja huomattavasti. Kuviosta 5 selviää, että vastavalmistuneista 36 % työskentelee tällä hetkellä työntekijän asemassa.

KUVIO 4. Tiimiakatemialta vuonna 2010 tai sen jälkeen valmistuneiden roolit työelämässä

Toimialat

Kyselyyn vastanneet olivat sijoittuneet kaikille kyselyssä mainituille toimialoille, mutta vastauksista löytyi kuitenkin kolme selkeää päätoimialaa. Taulukko 3 auttaa hahmottamaan eri alojen yleisyyden.

	Vastaus	Lukumäärä	Prosentti	20%	40%	60%	80%	100%
1.	Markkinointi	48	32,65%					
2.	Pankki-vakuutusala	12	8,16%					
3.	Valtionhallinto	1	0,68%					
4.	Terveysthuolto	7	4,76%					
5.	ATK	9	6,12%					
6.	Taloushallinto	4	2,72%					
7.	Koulutus	37	25,17%					
8.	Myynti	48	32,65%					
9.	Turismi/matkailu	8	5,44%					
10.	Palvelu	23	15,65%					
11.	Teollisuus	11	7,48%					
12.	Joku muu, mikä?	47	31,97%					
	Yhteensä							

TAULUKKO 3. Valmistuneiden toimialat

Vastanneista myynnin ja markkinoinnin parissa työskentelee yhteensä 66 %, kuten sopii odottaakin liiketalouden ohjelmasta valmistuneilta. Muihin saman alan linjoihin verrattuna huomattavan suuri ero on kuitenkin siinä, moniko on päätenyt koulutuksen alalle. Yksi neljäsosa kaikista vastaajista työskentelee koulutuksen parissa. Aiemmin opinnäytetyössä mainitun tradenomiliiton selvityksen mukaan vuonna 2011 tradenomeista 3,9 % työskenteli koulutusallalla, joten tämän tutkimuksen tulos on selkeästi keskiarvoa korkeampi. Tähän vaikuttaa varmasti Tiimiakatemia-koulutusohjelman erilainen lähestymistapa oppimiseen ja opetukseen, mikä kannustaa opiskelijoita perehtymään aikuisoppimiseen, tiimioppimiseen ja yksilöiden erilaisiin oppimistapoihin. Mahdollisesti tämän innoittamana näin suuri joukko valmistuneista on päätenyt työskentelemään koulutussektorilla.

Jatkokoulutettujen ja työelämään jatkaneiden erot

Taulukko 4 mallintaa, miten eri toimenkuvat jakautuvat Tiimiakatemian jälkeen opintojaan jatkaneiden ja ei-jatkaneiden välillä. Olisi voinut kuvitella, että jatkokoulututtuneissa olisi ollut enemmän johtajia kuin tradenomin tutkinnon suorittaneissa, mutta yllättäen tilanne onkin päinvastoin. Jatkokoulutus on hankittu jossain vaiheessa valmistumisen jälkeen, mutta ei välttämättä välittömästi tradenomien paperien hankinnan jälkeen, vaan välissä on saatettu olla useitakin vuosia työelämässä.

Vertailuryhmä: Hankkinut ylemmän tutkinnon

Vertailuryhmä: Kaikki, paitsi ylemmän tutkinnon hankkineet

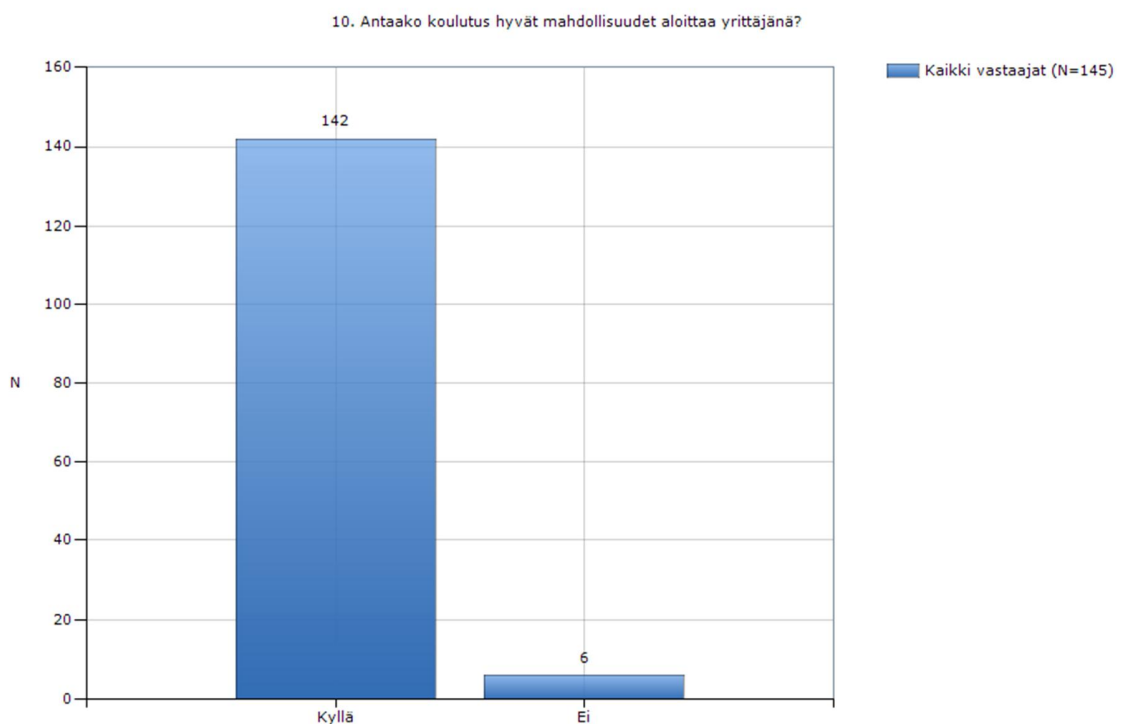
Vastaus	Lukumäärä	Prosentti	20%	40%	60%	80%	100%
1. Yrittäjä	6	28,57%					
	39	27,08%					
2. Työntekijä	9	42,86%					
	52	36,11%					
3. Osaston johtaja	1	4,76%					
	12	8,33%					
4. Toimistusjohtaja	0	0,00%					
	5	3,47%					
5. Työtön	0	0,00%					
	2	1,39%					
6. Opiskelija	0	0,00%					
	6	4,17%					
7. Jokin muu, mikä?	5	23,81%					
	28	19,44%					
Yhteensä	21	100%					
Yhteensä	144	100%					

TAULUKKO 4. Opintojaan jatkaneiden ja suoraan työelämään jatkaneiden eroja

Maisteriksi itsensä lukeneista 4,76 % on jonkinlaisessa johtajan asemassa, kun vastaava prosenttiluku alemman korkeakoulututkinnon suorittaneissa on 11,80 %. Merkittävää on myös, että maistereissa on prosentuaalisesti enemmän työntekijöitä kuin vertailuryhmässä. Tuloksia prosentteina tulkittaessa tulee kuitenkin muistaa, että maisteriksi opiskelleita on vain 21, kun vertailuryhmän koko on 144. Mitä pienempi ryhmän koko on, sitä jyrkemmin yksittäiset vastaukset vaikuttavat prosenttilukuihin.

Valmius toimia yrittäjänä

Lähes kaikki vastaajat olivat sitä mieltä, että Tiimiakatemia antaa hyvät valmiudet toimia yrittäjänä ja myös selkeästi auttaa saavuttamaan yrittäjämäisen asenteen, joillakin jo opintojen aikana. Kuviosta 6 tulee ilmi, että vain 6 vastaajaa oli sitä mieltä, ettei koulutus antanut tarvittavaa mahdollisuutta yrittäjänä aloittamiseen.

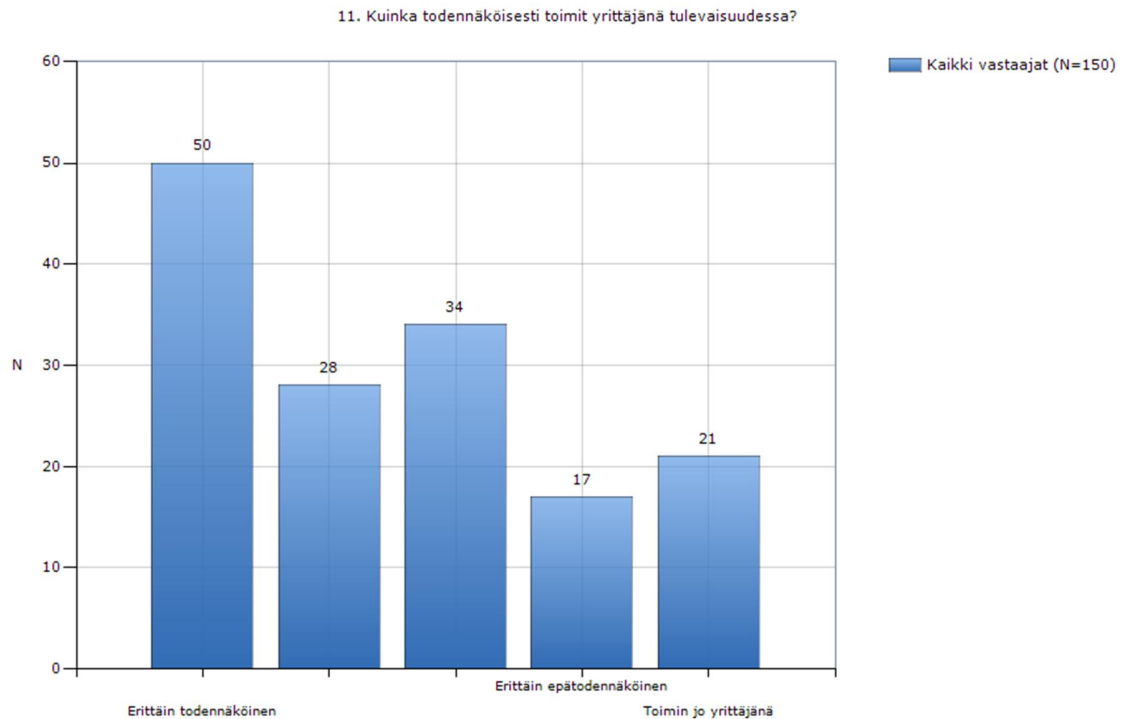

KUVIO 5. Koulutuksen antamat valmiuden toimia yrittäjänä

Kysymykseen oli mahdollista antaa avoimia kommentteja, ja vastauksissa kiiteltiin paljon Tiimiakatemian vaikutusta asenteeseen ja sen antamia mahdollisuuksia tulevaisuuden verkostojen luontiin ja uskallusta. Tiimin tuen ja kokeilevaan kannustavan turvallisen ympäristön merkitystä nostettiin myös esille. Toisaalta kritisoitiin hyvin useasti taloushallinnon koulutuksen puuttumista, monet kokivat että valmistuessa ei ollut ymmärrystä pienyrityksen taloudenhallinnasta. Mainittiin myös siitä, että yrittäjän käytännön arki jäi hämäräksi.

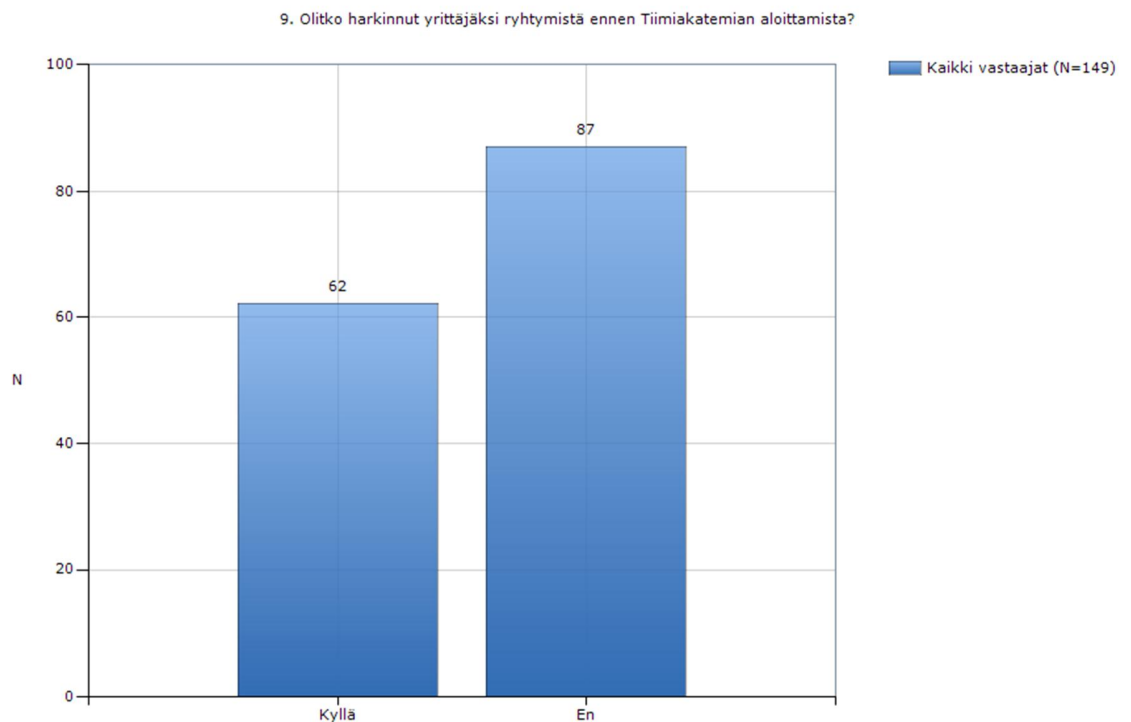
Vaikka valmius ryhtyä yrittäjäksi on selkeästi madaltunut, ja valmistuessa ainakin lähes kaikilla on selkeämpi kuva yrittäjyyden vaatimuksista, puuttuu vielä jotakin, mikä kannustaisi kaikkia ottamaan viimeisen askeleen ja aloittamaan oman polkunsa yrittäjänä.

Kaikista vastaajista 14% toimi jo vastaushetkellä yrittäjänä, ja kolmasosa piti erittäin todennäköisenä, että tulee tulevaisuudessa toimimaan yrittäjänä. Kaikkiaan kaksi kolmasosaa (66 %) vastaajista jo joko toimivat yrittäjinä tai kokivat sen todennäköisenä tulevaisuuden kuvana, joten Tiimiakatemia alumnit pitävät yrittäjyyttä selkeästi mahdollisena ja (toivottavasti) positiivisena vaihtoehtona.

KUVIO 6. Kuinka todennäköisesti toimit tulevaisuudessa yrittäjänä?

Ennen Tiimiakatemiaa aloittamista nimittäin reilusti yli puolet (58 %) ei ollut ikinä harkinneet yrittäjyyttä vaihtoehtona. Tiimiakatemia pystyi selkeästi vaikuttamaan heidän mielikuvaansa yrittäjyydestä positiivisesti. Tämä näkyy hyvin, kun vertaillaan kuvioita 7 ja 8. Ennen Tiimiakatemiaa 58 % vastaajista ei olleet edes harkinneet yrittäjyyttä (kuvio 8), ja valmistumisen jälkeen 66 % oli joko jo yrittäjä tai todennäköisesti uskoi toimivansa sellaisena tulevaisuudessa (kuvio 7).

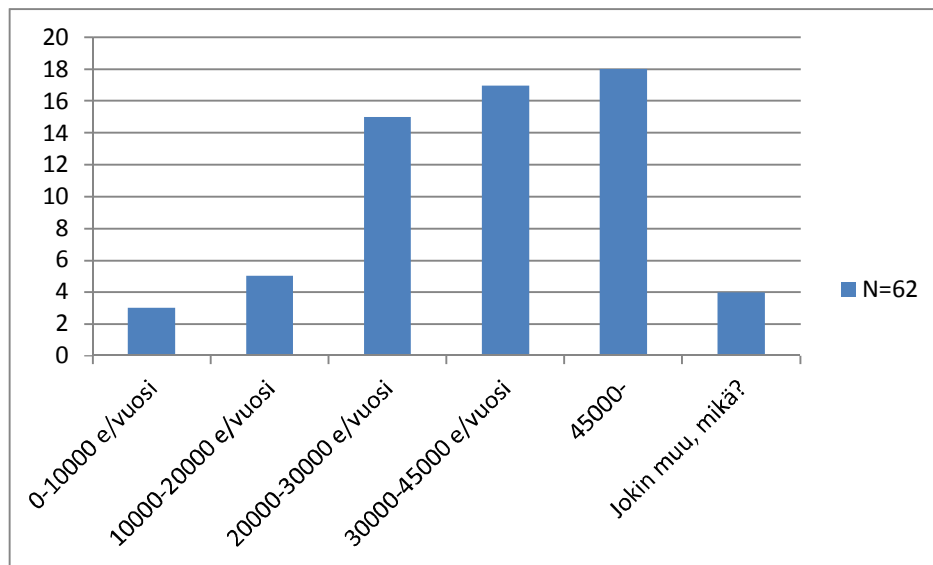

KUVIO 7. Harkitsitko yrittäjäksi ryhtymistä ennen Tiimiakatemiaa?

Kysymykseen yrittäjyyden harkitsemisesta sai halutessaan antaa avoimia kommentteja, ja vastauksissa monet yrittäjyyttä jo ennen Tiimiakatemia aloittamista harkinneet kertoivat perhepiirissä toimineen yrittäjiä. Kielteisesti vastanneista muutamat tarkensivat vielä, että heidän käsityksensä yrittäjyydestä ennen Tiimiakatemiaa oli erittäin kielteinen, ja tämän hetken ymmärrykseen verrattuna käsitys yrittäjyydestä oli silloin ”vanhanaikainen ja luotaantyöntävä”.

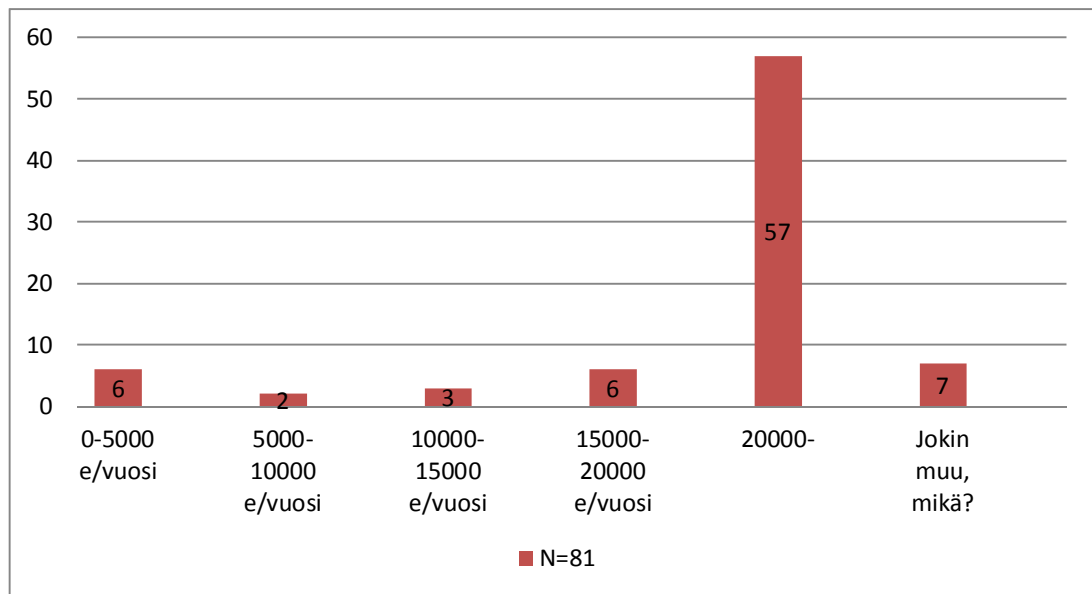
Palkkataso

Nykyisen tehtäväsi palkkataso? -kysymyksen mitta-asteikon kanssa oli ongelmia, ja kysymystä muokattiin kesken kyselyn levittämisen. Tästä johtuen vastaukset on jaettu kahteen osioon, joista toisessa vastausvaihtoehtojen asteikkona on ollut 10 000 e ja toisessa 5000 e.

KUVIO 8. Nykyisen tehtäväsi palkkataso (asteikko 10 000 e/vuosi)

Valitettavasti valtaosa ehti vastata kyselyyn, ennen kuin asteikkoa ehdittiin muuttaa realistisemmaksi. Lomakkeen esitestauksessa testiryhmä ei huomannut mitään virhettä asteikossa, joten kysely ehdittiin julkaista ja jakaa. Mutta kuviossa 9 näemme, että muutoksen jälkeen vastanneet asettuvat melko tasaisesti kolmelle eri akselille: 20 000 – 30 000e/vuosi (15 vastaajaa), 30 000 – 45 000e/vuosi (17 vastaajaa) ja yli 45 000e/vuosi (18 vastaajaa). Näin ollen 62 vastaajasta jokaisessa näistä tuloryhmistä oli noin kolmannes vastaajista.

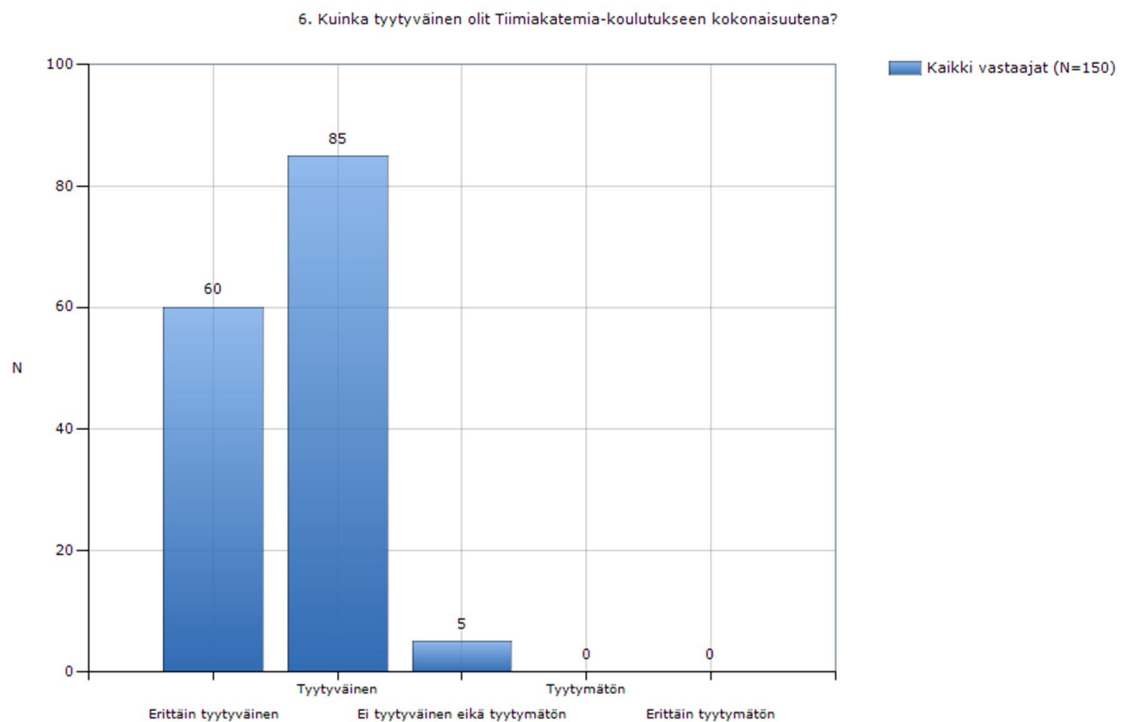
KUVIO 9. Nykyisen tehtäväsi palkkataso (asteikko 5000 e/vuosi)

Yhteenvedona molemmista vastauksista voidaan sanoa, että lähes kaikilla vastaajilla palkkataso on vastavalmistuneen tradenomin palkkasuosituksen tasolla tai sitä korkeammalla. Kuvio 10 kertoo valtaosan palkkatason olevan yli 20 000 e/vuosi, mikä tarkoittaa vähintään 1660 euron kuukausituloja. Tradenomiopiskelijoiden liiton mukaan palkkasuositus vastavalmistuneelle tradenomille on 2300 – 2800e/kk.

6.3 Palaute Tiimiakatemiasta

Tyytyväisyys koulutusohjelmaan

Kuten kuviosta 11 käy ilmi, kukaan vastaajista ei ollut tyytymätön Tiimiakatemiaan kokonaisuutena, ja lähes puolet antoi sille korkeimman mahdollisen tyytyväisyys-arvosanan.

KUVIO 10. Tyytyväisyys Tiimiakatemia-koulutukseen

Avoimeen kysymykseen Tiimiakatemia-koulutuksen kehittamisestä tuli paljon vastauksia, joista yleisimpinä nousivat yrityksen kirjanpidollisen puolen ymmärtämisen opetuksen lisääminen, erilaisten mittaristojen ja seurantatyökalujen lisäys, globaalin ajattelun lisääminen. Monet epäilivät omana aikanaan kehittämisen kohteina olleiden asioiden jo kohentuneen vuosien varrella. Yllättävän useasti toivottiin myös valvonnan lisäämistä niin, että olisi vaikeampi olla ”vapaamatkustajana”.

Yleisenä puheenaiheena Tiimiakatemian nykyisten opiskelijoiden keskuudessa muutenkin ollut asia nousi myös kyselyssä yksittäisenä mainintana: ”Opinnäytetyö pois tutkinnosta ja tilalle jokin muu näyttö esim. yrittäjyydestä”. Mahdollisesti on koettu, että nykyinen opinnäytetyön muoto ei näytä kaikkea sitä kompetenssia, mitä 3,5 vuoden aikana on opittu. Mielenkiintoinen yksittäinen ehdotus oli myös, että koulutusohjelman saisi aloittaa vasta, kun on yli 20-vuotias. Voi olla, että tässä ajateltiin, että tällöin opiskelijoilla olisi enemmän elämäkokemusta ja he saattaisivat olla kypsempinä ihmisiä.

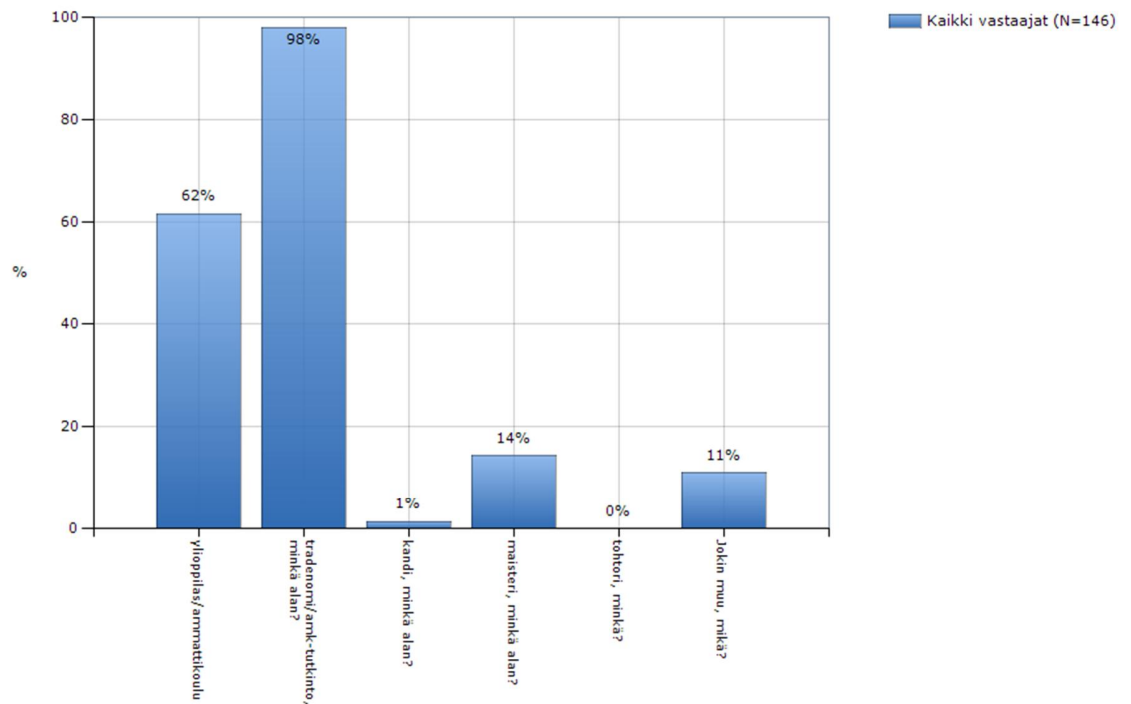
Tiimityöskentelytaitojen kehittyminen

Kaikki vastaajat kokivat tiimityöskentelytaitojensa kehittyneen huomattavasti koulutusohjelman aikana. Monet kiittelivät Tiimiakatemiaa aikana opittujen tiimityöskentelytaitojen olevan suureksi avuksi nykyisissä työtehtävissä. Mainittiin erikseen myös keskustelu- ja dialogitaitojen suuri kehitys. ”Yhtenä tärkeimpänä oppina se, että kukin ajattelee ja muodostaa mielipiteitä omista lähtökohdistaan.”

Tiimityöskentelytaitojen kehittyessä monilla kehittyi myös ymmärrys tiimistä ja sen kehityksestä. Tiimin rikkaus on sen erilaiset jäsenet, ja tiimiakatemiaa aikana moni koki saaneensa tilaisuuden työskennellä erilaisten ihmisten kanssa ja erilaisten ryhmien sisällä.

Valmistuneiden jatkokoulutus

Kaikista valmistuneista neljäsosa on jatkanut opiskelujaan ja itsensä kehittämistä jonkin tutkinnon parissa. Kuviosta 12 käy ilmi, että maisteriksi itsensä oli lukenut 14 %, suurin osa kauppatieteiden maisteriksi – joko Suomessa tai ulkomailla (liite2, avoimet vastaukset).

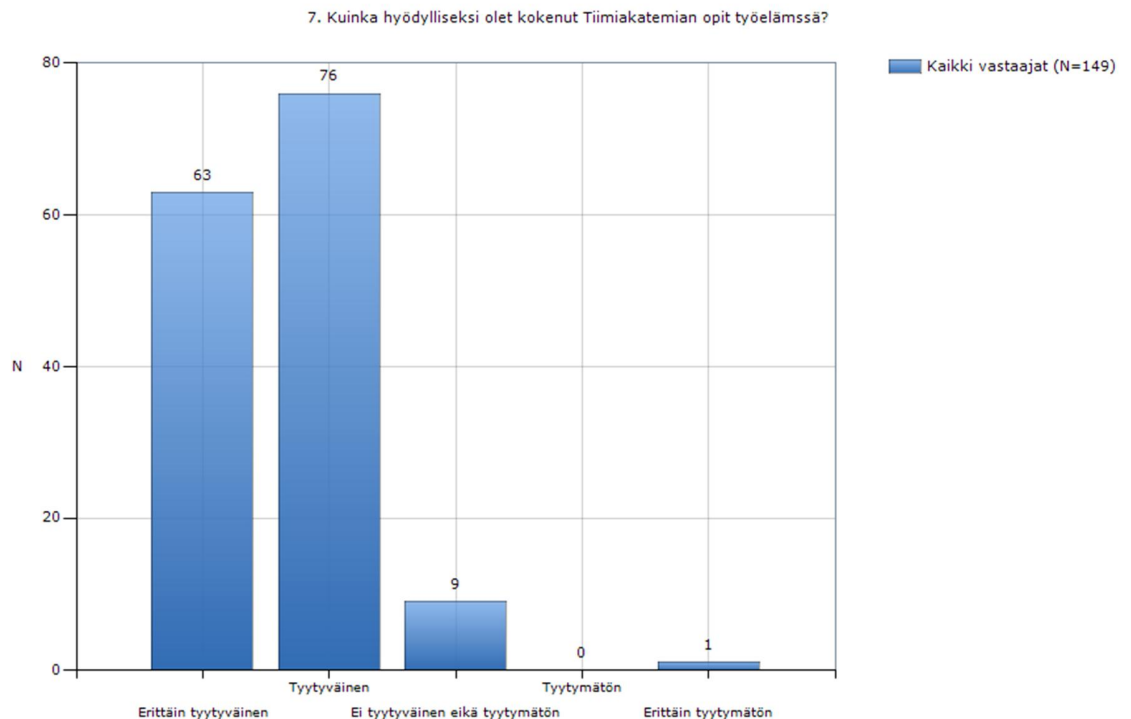
KUVIO 11. Jatko-opinnot

Jotkut olivat myös jatkaneet opintojaan ylemmän ammattikorkeakoulun puolella. Muita valmistuneiden hankkimia tutkintoja olivat mm: ammatillinen opettaja, S-ryhmän S-päällikkökoulutus, johtamisen erikoisammattitutkinto, tuotekehittäjän erikoisammattitutkinto, markkinointiviestinnän erikoisammattitutkinto. (Ks. liite 2, avoimet vastaukset)

Tutkinnon hyödyllisyys työelämässä

Kuvio 13 osoittaa selkeästi, kuinka suurin osa vastaajista koki Tiimiakatemiaa aikana oppimansa asiat hyödyllisiksi työelämässä, ja vain yksi on kokenut ne turhiksi. Tämä on erittäin positiivinen palaute, kun verrataan koulutusohjelmien usein saamaa palautetta. Yleinen kritiikin lähde on, että koulutus ei ollut tarpeeksi käytännönläheistä tai että se ei valmistanut työelämään. Jos opit koetaan hyödyllisiksi työelämässä, on koulutusohjelma

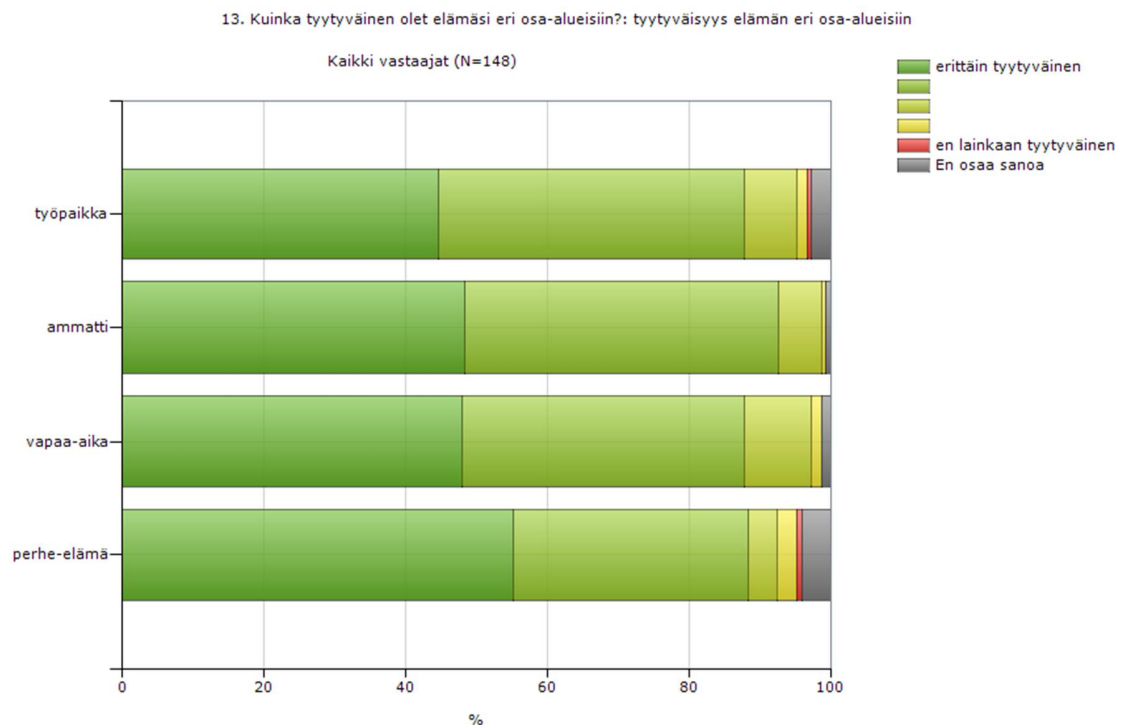
myös jollain tasolla kyennyt valmistamaan opiskelijaa työelämän haasteisiin.

KUVIO 12. Tutkinnon hyödyllisyys työelämässä

Tyytyväisyys omaan elämään

Kuten kuviossa 14 näkyy, pääosin kaikki vastaajat olivat tyytyväisiä tai lähes tyytyväisiä kaikkiin elämänsä osa-alueisiin, sekä työelämässä että yksityiselämässä. Yllättävää oli, että löytyi yksilöitä, jotka olivat täysin tyytymättömiä joko työelämäänsä tai yksityiselämäänsä. Kukaan ei kuitenkaan ollut tyytymätön vapaa-aikaansa eikä myöskään ammattiinsa. Tästä voisi päätellä, että kaikki kokivat olevansa omalla alallaan tai ammatissa, joka vastasi heidän vaatimuksiaan.

KUVIO 13. Tyytyväisyys elämän eri osa-alueisiin

Yleisesti ottaen vastanneet vaikuttavat olevan tyytyväisiä elämäänsä tällä hetkellä. Tietysti emme voi olettaa, että tämä johtuisi Tiimiakatemiasta, mutta on positiivista kuulla valmistuneilla menevän hyvin.

Muut tulokset kyselystä

Tiimiakatemian Ystävät Ry sai kyselyn kautta 16 uutta jäsentä, ja 38 vanhalta jäseneltä päivitettyt yhteystiedot. Toimeksiantaja oli oikein tyytyväinen tuloksiin.

Tutkimuksen tuloksien vertaaminen liiketalouden tradenomeihin

Jyväskylän ammattikorkeakoulu tutkii jatkuvasti eri koulutusohjelmien valmistuneiden tilanteita OPALA:n avulla. Viimeisten viiden vuoden tuloksista on poimittu verrattaviksi ne, jotka liittyvät suoraan tämän tutkimuksen tuloksiin.

Liiketalouden tradenomeista yrittäjinä valmistumisen jälkeen on toiminut 4 – 7 % eri

vuosina. Suhdanne on ollut nousujohteinen, mutta kuitenkin huomattavasti pienempi Tiimiakatemiaan tuloksiin verrattuna.

Liiketalouden tradenomeilla tyytymättömyys koulutuksen sisällön hyödyllisyyteen suhteessa työelämän vaatimuksiin on ollut selkeästi suurempaa kuin Tiimiakatemiaalaisilla. Korkeimmillaan lähes neljäsosa liiketalouden tradenomeista on ollut sitä mieltä, ettei pysty hyödyntämään oppimaansa valmistumisen jälkeisissä töissä.

Liiketalouden tradenomeja on suurin piirtein saman verran esimiestehtävissä kuin Tiimiakatemiaalta valmistuneissa. Korkeimmillaan jopa 10 % on toiminut esimiestehtävissä, kun taas Tiimiakatemiaalta valmistuneista 11 % toimii johtajan tehtävissä.

OPALA HAT – Liiketalouden tradenomit (Suluissa Tiimiakatemiaan tulokset)	2008	2009	2010	2011	2012
Toimii esimiestehtävissä	2 %	5 %	6 %	10 %	4 % (0 %)
Toimii yrittäjänä valmistumisen jälkeen	4 %	2 %	2 %	7 %	7 % (40 %)
Voin hyödyntää oppimaani valmistumisen jälkeisessä työssä (täysin eri mieltä)	11 %	23 %	12 %	15 %	20 % (0 %)

TAULUKKO 5. Liiketalouden tradenomit ja OPALA

8 JOHTOPÄÄTÖKSET

Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää kaikkien Tiimiakatemiaa sen olemassaolon aikana valmistuneiden sijoittumista työelämään, heidän jatko-koulutuksensa tasoa sekä yrittäjien osuutta. Tutkimusongelmaksi määriteltiin: **Miten tiimiakatemiaa valmistuneet ovat työllistyneet ja moniko heistä toimii nykyään yrittäjänä?** Saimme mielenkiintoista ja yllättävää tietoa valmistuneiden toimialoista. Yrittäjiä oli valmistuneissa odotetusti enemmän kuin ammattikorkeakouluista valmistuneissa yleensä. Työttömiä oli myös vain muutamia vastaajien keskuudessa.

Tutkimuksessa käytiin läpi ammattikoulutuksen tavoitteita ja arvoja. Todettiin, että ne toteutuvat Tiimiakatemialla sekä opiskelijoiden palautteen että yksikön tuloksien pohjalta tarkasteltuna. Voidaan todeta, että koulutusyksikkö toteuttaa ammattikorkeakoulutuksen ydinarvoja ja tarkoitusta, mahdollisesti jopa paremmin kuin perinteisempi malli.

Vastaajien toimialajahjonnassa markkinointi ja myynti olivat odotetusti suurimmat alueet, ja sopivat Suomen keskiarvoihin tradenomien työllistymisessä. Lähes kaikissa projekteissa Tiimiakatemialla joutuu harjoittelemaan omia myynti- ja markkinointitaitojaan ja lisäämään tietouttaan niistä. Ennen tiimiyrittäjyys-konseptin syntymistä markkinointi oli Tiimiakatemiaa pääaihe ensimmäiset 10 vuotta, mikä näkyy selkeästi vielä lähes kaikessa, mitä edelleenkin tapahtuu. Koulutusalan suuruus vastaajien toimialoissa taas oli yllätys, tai ainakin tradenomien keskiarvojen valossa odottamatonta. Yhtenä syynä tähän voi olla opintojen aikana vaadittavien teoretietojen sisältö, jokaisen täytyy lukea myös ihmisen henkiseen kehittymiseen ja oppimiseen liittyviä kirjoja. Tätä kautta kaikkien käsitys ihmisten ja aikuisten oppimisesta paranee – ja ehkä tätä kautta laajenee myös ymmärrys siitä, miksi Tiimiakatemiaa oppimismalli toimii niin hyvin erilaisille oppijoille (vrt. perinteinen koulutusmenetelmä ja opettajan kuuntelu/kopiointi) ja he haluavat auttaa levittämään eri tavalla oppimisen mahdollisuutta muillekin. Dialogi, keskusteluun ja oman ymmärryksen kehittymiseen keskittyvä oppimismalli, missä voi käytännössä kokeilla juuri itselleen parhaiten toimivia

tapoja oppia ja tehdä asioita.

Vastaajat kokivat selkeästi saaneensa työelämään hyödyllisiä taitoja Tiimiakatemia aikana, joten koulutus heidän kokemuksensa mukaan täyttää ammattikorkeakoulun perimmäisen tarkoituksen: tarjota ammatillista koulutusta, joka vastaa työelämän vaatimuksiin ja tarpeisiin. Kaikki olivat tyytyväisiä tiimiakatemia antamiin oppeihin sekä työelämään vaatimuksiin vastaavana että yrittäjyyteen tarvittavien tietotaitojen antajana. Tämä on kuitenkin vain vastanneiden oma mielipide, vaikka luonnollisesti se pohjautuukin heidän omiin kokemuksiinsa työskentelystä valmistumisen jälkeen. Jotta voisimme kattavasti todeta, että tiimiakatemia toteuttaa ammattikorkeakoulutuksen ydintarkoitusta, tulisi tutkia myös työelämän ja työnantajien kokemuksia valmistuneiden osaamistasosta.

Tiimitaidot

Kaikki vastaajat kokivat tiimitaitojensa kehittyneen koulutuksen aikana, ja tiimitaitojen olleen ehkä yksi merkityksellisimmistä opeista, joita työelämässä pystyi soveltamaan. Selkeästi tiimipohjainen toimintamalli parantaa yksilön vuorovaikutus- ja tiimityöskentelytaitoja. Erikokoisissa ja -muotoisissa tiimeissä joudutaan tai päästään tilanteesta riippuen työskentelemään jatkuvasti läpi opintojen. Lisäksi jatkuva reflektio ja palautteen antaminen ja saaminen saavat ymmärtämään omien tekojen merkitykset eri ryhmätyötilanteissa ja pakottavat pohtimaan oman toiminnan heikkoja ja vahvoja alueita.

Vuorovaikutustaitojen kehittämisessä keskeistä roolia pitää varmasti dialogi. Joka viikko jokainen tiimi viettää 8 tuntia istuen ringissä ja keskustellen yhteisistä asioista ja jakaen oppejaan, pyrkien saavuttamaan todellisen dialogin. Kaikki ovat perehtyneet Isaacsin Dialogi – yhdessä ajattelemisen taito –kirjaan, ja kaikkia myös säännöllisesti muistutetaan dialogin syntymisen ydinasioista: kunnioitus, kuuntelu, suoraan sydäimestä puhuminen ja odottaminen. Varsinkin toisten kunnioituksesta, ja toisen viestin

kuuntelusta osoituksena muiden arvostuksesta puhutaan paljon tiimin eri kehitysvaiheissa. Jokainen siis joutuu harjoittelemaan oman vuoron odottamista ja toisen kuuntelemista sekä pohtimaan omaa rooliaan viestijänä ryhmässä ja vahvuuksiaan ja heikkouksiaan sen suhteen. Parantunut, ja todenmukaisempi kuva itsestä auttaa varmasti, mihin päätykään tulevaisuudessa. Kuva on todenmukainen, koska itsenäisen pohtimisen lisäksi omista vahvuuksistaan ja heikkouksistaan saa myös palautetta muilta tiimiläisiltä, jotka myös nopeasti kertovat yksilön kehityskohteet ja edistykset.

Valmistuneiden työllistymisestä voidaan mainita, että työnantajat selkeästi kokevat valmistuneet hyviksi työntekijöiksi, jos lähes kaikki ovat työllistyneet. Voidaan arvella, että akatemian aikana on tартunut asenne, että jos ei löydy työtä, niin yrittäjyys on ainakin vaihtoehto ennen työttömyyttä. Tässä vaiheessa kaikki on täyttä spekulointia, mutta voisi olla mielenkiintoista kuulla tutkimusaineistoa kaikkien valmistuneiden asennoitumisesta työttömyyteen. Jos tämä koetaan olennaiseksi tiedoksi saada, niin OPALaan voisi lisätä asiasta kysymyksen. Vuosittain kuitenkin osa valmistuneista ilmoittautuu työttömäksi.

Yrittäjyyden suosio

Yleisesti ottaen tästä kyselystä saadut tulokset valmistuneiden yrittäjien määristä ovat melko hyvät. Jos keskitytään yksinomaan yrittäjyyteen, niin verrataanpa tuloksia sitten OPALAn kautta saatuihin lukuihin muista JAMK:n liiketalouden tradenomeista tai tradenomiliiton kokoamiin lukuihin koko Suomen tradenomeihin, ovat yrittäjyysprosentit moninkertaisesti suuremmat. Lisäksi työllisyys on muutaman prosenttiyksikön parempi kuin tradenomien työllisyys koko Suomen laajuisesti tarkasteltuna. Voidaan todeta, että Tiimiakatemia-koulutusohjelma pystyy tuottamaan yrittäjiä myös pidemmällä aikajaksolla tarkasteltuna, koska yrittäjien määrä on pysynyt vahvana myös yli 10 vuotta sitten valmistuneiden joukossa.

Tiimiakatemialle otetaan sisään samalla pääsykoemenetelmällä kuin liiketalouden linjallekin, joten ei voi väittää, että tiimiakatemian opiskelijoilla olisi saapuessaan eri lähtökohdat kuin muiden linjojen opiskelijoilla. Mutta selkeä ero on tapahtunut 3,5 vuoden opiskelun aikana. Varmasti jokaisessa koulutusohjelmassa on sama potentiaali yrittäjyyteen, mutta mikä Tiimiakatemian mallissa kannustaa ottamaan viimeisen askeleen ja ryhtymään yrittäjäksi vain siitä haaveilemisen sijaan?

Mahdollisia syitä, jotka vähän myös vilahtelevat avoimissa vastauksissa koulutusohjelman kehittämisestä ja palautteesta koulutuksesta ovat: käytännönläheisyys ja projektityöskentely, osuuskunnan perustaminen heti opintojen alussa, mikä auttaa huomaamaan käytännössä, ettei yrittäjyys ja oman yrityksen perustaminen ole ”mitään ruudinkeksimistä”. Omien projektien ja osuuskunnan kautta saatava ymmärrys taloudesta ja hinnoittelusta auttaa ymmärtämään sen käytännöllisemmällä tasolla kuin pelkkä kirjasta opiskelu. Reflektoinnin ja erilaisten projektien kautta saatava tietotaito yrittäjyyteen liittyvistä eri osa-alueista: markkinoinnista, johtamisesta, suunnittelusta, taloudesta ja myynnistä on hyvin monipuolista. Eikä myöskään voi tarpeeksi korostaa tiimitovereilta saatavan palautteen ja kannustuksen merkitystä. Ryhmän kannustus riskien ottoon ja turvallinen ympäristö, missä kokeilla kykyjään, auttavat varmasti monia venymään pidemmälle ja kokeilemaan asioita, joita ei yksin olisi ikinä tullut tehneeksi.

Pekka Himanen (2010) viittaa antiikin Kreikan Ateenaan, joka oli oman aikansa koulutuksen edistyskeskus. Hänen mukaansa myös Ateenan jälkeen tulleista edistyskeskuksista pystytään löytämään samat osa-alueet kuin Ateenassakin. Hän kuvaa näitä paikkoja luoviksi keskuksiksi, joista voidaan löytää kolme tärkeää elementtiä. Himanen mukaan luovan keskuksen kolme tärkeintä tekijää ovat:

1. Tarjolla täytyy olla korkealaatuista koulutusta, minkä kautta saadaan enemmän luovia osaajia.
2. Yhteisön rakenteen täytyy tukea ja kannustaa ideoiden toteuttamista käytännössä.
3. Lisäksi täytyy olla olemassa laajempi luovuuden kulttuuri, joka inspiroi ja

kannustaa ihmisiä toteuttamaan potentiaaliaan.

Nämä kaikki ovat myös toteutuneet Tiimiakatemiolla: saatava koulutus on korkealaatuista ja yhteisössä on paljon luovia ihmisiä. Rakenne kannustaa kokeilemaan ja oppimaan virheistä. Vanhemmat tiimiyrittäjät kannustavat sekä esimerkillään että rohkaisevilla sanoillaan. Ehkäpä tämä kannustava yhteisö ja ilmapiiri rohkaisee ihmisiä jatkamaan kokeiluja myös valmistumisen jälkeen ”todellisessa maailmassa”.

Mikä onkaan syynä, Tiimiakatemia selkeästi toteuttaa päämääräänsä myös valmistuneissa: luomme rohkeasti tiimiyrittäjiä. Jokainen tiimiakatemia-alainen on opintojensa ajan tiimiyrittäjä, mutta selkeästi ohjelma kannustaa myös jatkamaan ja kokeilemaan siipiään yrittäjänä myös valmistumisen jälkeen.

Yrittäjyys ja suomalaisuus

Chaker (2011) on nostanut esiin erilaisia syitä suomalaisten kulttuurista, mitkä saattaisivat selittää yrittäjyyden ja varsinkin kasvuyrittäjyyden mataluutta muihin länsimaihin verrattuna. Tiimiakatemia selkeästi pystyy tuottamaan enemmän yrittäjiä, ja mahdollisesti se johtuu siitä, että opintojen aikana puututaan muutamiin Chakerin esiin nostamiin kulttuuritapoihin. Suomalaisilla on vaikeuksia uskoa itseensä ja intuitioonsa – kun koko opintojen ajan ryhmä suorastaan painostaa kokeilemaan ja testaamaan omia hullujakin ideoita, karttuu uskallus yrittää ja luotto omiin kykyihin ja intuitioihin parane.

Suomessa ei saa tehdä virheitä, jo alakouluissa keskitytään virheisiin ja pyritään saamaan kaikki heti ensimmäisellä kerralla oikein. Tiimiakatemiolla taas virheitä täytyy tehdä.

Samaa virhettä ei vain saa tehdä kahdesti, mutta virheistä oppimista painotetaan.

Mahdollisesti tämä auttaa näkemään, ettei virheiden tekeminen ole maailmanloppu, vaan ainoastaan tilaisuus oppia ja parantaa suoritustaan. Virheiden tekeminen kuitenkin tarkoittaa, että teet jotain. Lisäksi joka vuosi palkitaan suurimmat mokaukset koko yhteisön voimin, mikä auttaa luomaan yrittämään kannustavan ilmapiirin.

Suomessa epäonnistuneita säälitään ja onnistuneita kadehditaan – miten tämä näkyy

tiimiakatemiolla? Ainakin huippuonnistumisia koetetaan etsiä ja nostaa esikuviksi, ja epäonnistumisia taas nostaa oppimisesimerkeiksi. Mutta vaikuttaako tämä tarpeeksi syvälle asenteisiin, joita kuitenkin on iskostettu suomalaisiin äidinmaidon mukana? Joitakin asenteita on hankalampi muuttaa, koska ne ovat syvemmällä itse kansakunnan itsetunnossa.

Syiksi kyselyn tuloksien yrittäjyysprosenttien suuruuteen muihin saman tason valmistuneiden yrittäjyysprosentteihin verrattuna voidaan olettaa vastauksissakin esiin nousevia seikkoja, esimerkiksi koulutuksen käytännönläheisyys, itsensä haastaminen uusiin suoriin sekä rohkeus yrittää. Näyttäisi siltä, että yrittäjyys vaatii enemmän koulutusta asenteen ja uskalluksen saralla kuin pelkkää teoretietämystä, sillä jos teoreettinen tietämys itsessään riittäisi, olisivat yrittäjien määrät perinteisemmällä linjalla valmistuneiden joukossa suuremmat.

Koulutusohjelma

Valmistuneet kokivat oppineensa jatkoon kannalta oikeita ja hyödyllisiä asioita koulutusohjelman aikana. Nykyinen malli selkeästi koetaan toimivaksi ja melko kattavaksi. Kehitysehdotuksia tuli liittyen analyyttisempien taitojen oppimisen lisäämiseen sekä vapaamatkustuksen vähentämiseen. Mahdollisia parannusehdotuksia, joilla näitä kehityskohteita voitaisiin parantaa: vaadittavien projektien joukkoon tulisi jonkinlainen tutkimusprojekti, jossa olisi pakko perehtyä tarkemmin erilaisiin tilastoteorioihin ja työkaluihin. Jo käytössä olevat passit ovat jo merkittävästi vähentäneet ”vapaamatkustajuuden” mahdollisuutta tutkimukseen vastaajien ajoista.

Tutkimuksen toteutuksesta

Tehtävänä oli selvittää, miten valmistuneet ovat sijoittuneet työelämään. Nykyisellä menetelmällä saatiin vaadittavat tiedot, mutta parannettavaa olisi otannan koossa. Millaisia keinoja voisi olla vastaajien aktivointiin? Ainakin jokin selkeä hyöty kerättävästä tiedosta tai vastaamisesta vastaajalle – jatkossa esimerkiksi Tiimiakatemian ystävät RY voisi toteuttaa kyselyä ja koostaa samalla rekisteriä valmistuneiden yrityksistä ja työpaikoista. Vastaajan hyväksynnällä voisivat jäsenet saada tietoonsa yritysten nimet, ja

vaikkapa pyytää yhteystietoja tai antaa välitettäväksi yhteydenottopyynnön. Toinen vaihtoehto olisi, että kysely liitettäisiin Tiimiakatemian syntymäpäiviin, ja eniten vastauksia antanut tiimi saisi liput juhlaan ilmaiseksi.

Lisäksi kyselyyn voitaisiin lisätä yrityksen/työnantajan tiedot, ainakin nimi. Mahdollisesti valmistuneiden omista yrityksistä voitaisiin kerätä enemmänkin tietoja, esimerkiksi niiden koosta, jotta pystyisimme keräämään tietoa valmistuneiden yritysten vaikutuksesta yhteiskuntaan (työllistäminen, verotulot). Olisi myös hyvä saada kokoon yksityiskohtaisemmin tietoja työurasta akatemian jälkeen: miten kauan ollut työssä eri työnantajilla, miten kauan ollut yrittäjänä? Tällöin nähtäisiin, moniko yrittäjä on saanut luotua yrityksen, joka selviää alkuvaikeuksien yli ja pysyy pystyssä yli 2 vuotta, sekä nähdään, millaisia polkuja pitkin valmistuneet ovat työelämässä liikkuneet. Näistä pystytään myöhemmin selvittämään, ovatko esimerkiksi opintojen aikana luodut verkostot ja verkostoitumistaidot auttaneet etenemään uralla.

Syntyneitä jatkotutkimusaiheita

Tutkimuksia tulkittaessa on syntynyt kysymys valmistuneiden asenteista työttömyyteen. Voitaisiin selvittää, onko Tiimiakatemialta valmistuneilla yrittäjäyys useammin vaihtoehtona työttömyyden sijaan kuin muilta koulutuslinjoilta valmistuneilla. Toinen aihe on työnantajien kokemukset tiimiakatemiaisista työntekijöinä? Valmistuneiden yrityksistä voitaisiin kerätä tarkempaa tietoa: Millaisia yrityksiä valmistuneet ovat perustaneet, mitä ovat niiden iät, koot ja liikevaihdot? Näistä tiedoista pystytään analysoimaan, miten Tiimiakatemialta valmistuneet yrittäjät ovat vaikuttaneet yhteiskuntaan – onko heillä palkollisia vai ovatko yksinyrittäjiä, mitkä ovat yritysten tuottamat verotulot?

9 POHDINTA

Opinnäytetyössä tutkittiin työllisyyttä ja työelämän vaatimuksia. Saatiin tietää, että valmistuneet kokevat koulutuksen valmentavan hyvin työelämään. Tärkeimpinä osioina on koettu käytännössä oppiminen, verkostojen luominen työelämään opintojen aikana, tiimityöskentely ja yrittäjyyteen liittyvät tietotaidot käytännön tasolla. Miten näitä osioita voitaisiin implementoida myös muihin, perinteisempiin koulutusmalleihin? Verkostojen luomiseen liittyy ainakin käytännön projektien tekeminen yhdessä yritysten kanssa, jolloin opiskelija on koko ajan tekemisissä eri yritysten edustajien kanssa. Projektityöskentelyä on jo muissakin koulutusohjelmissa, mutta mahdollisesti toinen olennainen osa on, että tiimiakatemiaiset joutuvat hoitamaan yhteydenpidon projektin hankkimisesta lähtien itse ja ovat vastuussa lopputuloksesta ensisijaisesti itse ja oman yrityksensä kautta, eivätkä JAMK:n edustajina. Toinen osa on virheiden hyväksyminen ja niistä oppiminen sekä avoimen palautteenannon ja vastaanoton taidot. Osa näistä menee tiimityöskentelytaitojen alle, joten voitaisiin ottaa yleisemmäksi käytännöksi palautteen saaminen myös luokkatovereilta ja virheistä oppimisen jakaminen osaksi jokaisen kurssin palauteosiota.

Kykeneekö Tiimiakatemia auttamaan luomaan tulevaisuuden työkuulttuurin? Pekka Himasen(2010) kuvauksessa tulevaisuuden Suomen työkuulttuurista tunnuttiin monin paikoin kuvailevan Tiimiakatemiaa. Hän kuvaa yhteisöä, jossa kaikki kannustavat toisiaan, on aito tasa-arvo, johtajat toteuttavat käytännön arjessa koko yhteisön jakamia arvoja. Ihmiset pääsevät toteuttamaan itseään ja ylittävät jatkuvasti itseään. Olisiko mahdollista, että Tiimiakatemia kykenisi auttamaan tällaisen työkuulttuurin leviämisessä kaikkiin työyhteisöihin? Himasen mukaan viihtyisän työkuulttuurin luominen on avain parempaan tulevaisuuteen, sillä nykytilannetta parantaaksemme täytyy ihmisten jaksaa työssä nykyistä pidempään. Ja jotta työurasta saadaan pidempi, sen täytyy olla myös parempi laadullisesti. Mitä mielekkäämpää työtä ja rikkaampaa vuorovaikutusta yksilö kokee arjessaan, sen enemmän hän jaksaa. Ehkäpä tiimiakatemiaalta valmistuneet kykenevät levittämään oppimaansa työskentelykuulttuuria mukanaan perinteisemmälle työelämän kentälle? Mahdollisesti myös organisaatiot voisivat tulla tutustumaan

Tiimiakatemialle ja pohtimaan yhdessä, millaisia elementtejä he pystyisivät viemään mukanaan. Tärkeintä on tietysti, että kaikki sitoutuvat muutokseen ja johto on aktiivisesti omalla esimerkillään siinä mukana.

Tulevaisuuden koulutusjärjestelmä

Aiemmin esiteltiin Himasen näkemystä siitä, millainen tulevaisuuden koulutuksen tulisi olla. Ydinasioina olivat ongelmalähtöinen oppiminen ja kysymyksien kautta tapahtuva pohtiminen valmiiden vastausten ja valmiin tiedon kertomisen sijaan, kuten on pitkään ollut koulutuksen perustoimintamalli. Tiimiakatemia toimii jo hänen esittämien ihanteiden mukaan, ja Tiimiakatemian tuottamat ja kyselyn todistaneet positiiviset tulokset selkeästi tukevat hänen väitettään. Tiimiakatemialla toteutetaan käytännössä hänen esittelemiään oppimisen filosofioita, ja näin saadaan tietyiltä osilta parempia tuloksia kuin perinteisellä mallilla.

Tiimiyrittäjyys

Tiimiakatemia on onnistunut luomaan myös täysin uuden yrittäjyyden lajin, tiimiyrittäjyyden. Tiimiyrittäjyys on tapa yrittää yhdessä. Siinä tiimi muodostaa yrityksen, ja tiimityöstä nousevat edut - jaettu vastuu, monipuoliset näkökulmat ja kokemusten jakaminen – tulevat esille myös tiimiyrittäjyydessä. Tärkeimpinä eroina yksinyrittäjyyteen ovat jaettu vastuu ja yhdessä luodut johtavat ajatukset ja toimintatavat, joihin kaikki ovat sitoutuneet. Ehkäpä tiimiyrittäjyys on tulevaisuudessa yhä useammalle luonteva tapa toimia yrittäjänä – se poistaa yksinyrittäjyyden yksinäisyyden, mutta pitää kuitenkin yksilön vastuun ja vapauden.

Johtajuus

Ennakko-oletuksista poiketen johtajanpaikoilla ei ollut mitenkään huomattavan suurta osaa valmistuneista. Koska tiimiakatemian aikana harjoitellaan paljon johtamista erilaisissa tehtävissä – sekä itsensä johtamista että ryhmän ja tiimin johtamista, joissakin paikoissa jopa verkoston johtamista – oli ennakko-oletuksena, että valmistuneista merkittävä osa olisi erilaisissa johtajantehtävissä työmaailmassa. Näin ei kuitenkaan ollut. Tarkkoja syitä voimme vain arvailla ilman syventävää jatkotutkimusta, mutta

kenties valmistuneet eivät ole tavoitelleet johtajan pestejä, vaan ovat keskittyneet enemmän itsensä johtamiseen, tai muiden alaisuuteen työllistyneitä ei ole koettu hyväksi johtajiksi.

Kyselystä saatiin luotettavaa tietoa siitä, millaisena valmistuneet ovat kokeneet koulutuksen ja sen opit. Se ei kuitenkaan tarkoita, että heidän kokemuksensa ovat todisteita koulutuksen tuloksista, vaan kertoo ainoastaan, miten he sen kokivat. Joten emme esimerkiksi voi vetää johtopäätöstä, että yksilön tiimityöskentelytaidot kohentuvat Tiimiakatemiolla, vaan ainoastaan, että yksilö itse kokee niiden kehittyneen.

Tuloksia tulkittaessa heräsi kysymys, onko suurin osa johtajatehtävissä toimivista hankkinut myös tradenomia korkeamman tutkinnon? Tämä oli selvitettävissä jo saaduista vastauksista, joten se on lisätty tutkimuksen tuloksiin. Yllättäen maisterin papereita hankkineita johtajia oli suhteessa vähemmän kuin pelkillä tradenomin paperilla olevia johtajia. Perinteisesti puhutaan, että organisaatiossa etenemiseen tarvitaan ylemmän asteen koulutus.

Mitä uutta tietoa on tullut, miten tuloksia voidaan hyödyntää?

Missään aiemmin julkaistussa kyselyssä ei ole tullut ilmi koulutusalan suosittuus tai suuruus toimialana valmistuneiden keskuudessa. Miten tätä tietoa voitaisiin hyödyttää jatkossa? Ainakin on huomionarvoista se, että tämä ei ole missään yksikön nykyisissä tavoitteissa esillä, vaan tulos on tullut melko lailla tahattomana sivutuloksena.

Halutaanko se nostaa tärkeämpään arvoon? Mahdollisia syitä tähän jo pohdittiin, tärkeimpänä kuitenkin koulutusmallin innovatiivisuus ja opiskelijoiden tietous oppimisen prosessista ja se, miten eri osiot akatemiolla sitä tukevat.

Lisäksi saimme tietoa koulutusohjelman pidemmän ajan vaikutuksista, jotka näyttävät, että tulokset ovat pysyneet melko lailla samanlaisina. Prosenttiosuudet ovat melko tasaiset eri vuosikursseittainkin tarkasteltuna. Voidaan siis todeta, että tulokset eivät ole vain väliaikaisia, vaan Tiimiakatemia onnistuu luomaan pitkään vaikuttavia tuloksia

yhteiskunnan tulevaisuuden kannalta tärkeäksi koetussa osiossa, yrittäjien määrän lisäämisessä.

Työskentely tutkimuksen aikana

Työtilanteeseen vaikuttaa aina yleinen tilanne yhteiskunnassa, joten oletettavasti työllisyystilanne olisi erilainen eri aikaan toteutettuna. Lisäksi on aina haastavaa arvioida, onko otos luotettava kuva tilanteesta, vai onko vastaamatta jättäneissä esimerkiksi todella suuri osa työttömiä tai vaikkapa kiireisiä osastonjohtajia.

Tutkimustyö alkoi miettimällä, mitä tietoja halutaan saada selville. Sen jälkeen selvitettiin, oliko niitä jo olemassa – tradenomien työllistymistä oli kyllä tutkittu aiemminkin, mutta lähinnä valtakunnan tasolla. Lisäksi löytyi yksi opinnäytetyö Tiimiakatemiaalta valmistuneista, mutta se käsitteli ainoastaan Jämsänkosken yksiköstä valmistuneita.

Vastauksia kyselyyn tuli vähemmän kuin toivottiin, vaikka yhteystietojen määrään nähden niitä tuli kuitenkin hyvin, 147 vastausta 400:sta kontaktoiduista valmistuneista.

Tuloksia purkaessa jäi mietityttämään, oliko tutkimusongelma turhan pinnallinen. Tämä oli kylläkin havaittavissa jo tutkimusaihetta rajatessa. Haluttuihin kysymyksiin saatiin vastaukset, mutta ne herättivät myös paljon lisää. Millaisina työnantajat ovat kokeneet Tiimiakatemiaalta valmistuneet työntekijänsä? Onko heissä havaittavissa yrittäjämäisempää otetta työntekoon? Millaisia polkuja yli viisi tai yli kymmenen vuotta sitten valmistuneet ovat kulkeneet? Ovatko he olleet samassa yrityksessä koko tämän ajan, ovatko he pitäneet väli vuosia, pitävätkö he työpaikoistaan? Kokivatko valmistuneet olevansa oikealla alalla? Tähän suuntaan ainakin vihjaa vastanneiden tyytyväisyys elämäntilanteeseensa työpaikan suhteen, mutta varmojen tuloksien selvittämiseen tarvittaisiin laadullisia menetelmiä.

Tutkittavan aiheen päättäminen syntyi akatemian aikana nousseiden puutteiden kautta – Tiimiakatemiaa vieraille esitellessä joutuu useimmiten kertomaan

yrittäjyysprosentteja ja muita faktoja koulutusohjelman tuloksista. Sitä kautta tuli ilmi, että kaikenlainen luotettava tutkimustulos aiemmin valmistuneista puuttui täysin, varsinkin pidemmällä aikajänteellä (yli kaksi vuotta valmistumisen jälkeen).

Kyselylomakkeen luonnissa oli alusta asti tavoitteena luoda helposti ja nopeasti vastattava kysely, jolla saataisiin mahdollisimman monipuolista tietoa. Avoimia kysymyksiä pidetään usein haastavina, joten ne jätettiin vapaa-ehtoisiksi.

Kyselylomaketta testattiin muutamalla valmistuneella, mutta silti siihen jäi vääreksi palkkataso -kysymyksen asteikko. Muissa tutkimuksissa palkkaa oli aina kysytty avoimella kysymyksellä, joten yleisiä palkkatasoja arvioidessa ne jäivät liian alhaisiksi. Syynä tähän oli kokemattomuus työelämän yleisistä vuosipalkkatasoista. Lisäksi kyselylomakkeesta jäi puuttumaan avoin kysymys tarvittavista taidoista työelämässä.

Tutkimuksessa olisi voitu myös kartoittaa vastaajien tulevaisuuden odotuksia ja heidän näkemyksiään omasta työurastaan viiden tai kymmenen vuoden sisällä. Tämä olisi auttanut saamaan käsitystä, kuinka positiivisena vastaajat näkevät tulevaisuuden.

LÄHTEET

Ammattikorkeakoulujen koulutuksen laatuyksiköt 2000. toim. Huttula, T. Helsinki: Oy Ebita Ab. Viitattu 8.11.2012 http://www.kka.fi/files/160/KKA_1300.pdf

Aineistotyyppit, 2012. KvantiMOTV. Viitattu 7.11.2012
<http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/tutkimus/aineistotyyppit.html>

Auvinen, P. 2004. Ammatillisen käytännön toistajista monipuolisiksi aluekehittäjiksi? Ammattikorkeakoulu-uudistus ja opettajan työn muutos vuosina 1992-2010. Joensuun yliopisto. Kasvatustieteellisiä julkaisuja n:o 100.
http://epublications.uef.fi/pub/urn_isbn_952-458-536-7/urn_isbn_952-458-536-7.pdf

Chaker, A. 2001. The Finnish Miracle Ihanuuksien ihmemaa. Helsinki: Talentum

Collins, J. & Porras, J. 1996, Building your company vision, Harvard Business Review Magazine, September 1996. Viitattu 8.11.2012 <http://hbr.org/1996/09/building-your-companys-vision/ar/1>

Company, MissionStatements.com. Viitattu 8.11.2012
http://www.missionstatements.com/company_mission_statements.html

Elinikäisen oppimisen avaintaidot, 2010. Opetushallitus. Viitattu 7.11.2012
http://www.oph.fi/koulutus_ja_tutkinnot/ammattikoulutus/amatilliset_perustutkinnot/elinikaisen_oppimisen_avaintaidot

Euroopan komissio, Eurostat a. Euroopan korkeakoulutettujen työllistyneisyys. Database – Population and social conditions – Education and training – Educational attainment, outcomes and returns of education – Educational attainment – Labour status – Employment rates (Data selection: AGE 20-24 y, GEO EU27+FI, ISCED97 – levels 5 and6) Viitattu 7.11.2012. <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>

Euroopan komissio, Eurostat b. Euroopan korkeakoulutettujen työllistyneisyys. Database – Population and social conditions – Education and training – Educational attainment, outcomes and returns of education – Educational attainment – Labour status – Self-Employment (Data selection: AGE Total, GEO EU27+FI, ISCED97 – levels 5 and6) Viitattu 7.11.2012. <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>

Euroopan komissio, Eurostat c, LFS series - Detailed annual survey results. Reference Metadata in Euro SDMX Metadata Structure (ESMS)
Compiling agency: Eurostat, the statistical office of the European Union. Viitattu 7.11.2012
http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_SDDS/EN/lfsa_esms.htm#ref_period

Haapala, M. 2007. Tradenomit ja AMK insinöörit työllistyvät hyvin. Oranssi, Oulun seudun ammattikorkeakoulun yhteisölehti, marras 2007. Viitattu 5.11.2012
<http://www.oamk.fi/oranssi/2007/marraskuu/?sivu=7>

Handolin, S. 2008. Tradenomien sijoittuminen työelämään: case Jämsänkosken Tiimiakatemia. Opinnäytetyö. Viitattu 7.11.2012 <http://urn.fi/URN:NBN:fi:jamk-1213618324-5>

Heikkilä, K. 2002. Tiimit – avain uuden luomiseen. Helsinki: Kauppakaari

Himanen P. 2010. Kukoistuksen käsikirja. Helsinki: Werner Söderström Osakeyhtiö
<http://www.wsoy.fi/documents/414256/697eb8d7-84b2-4328-bd6d-e1c1a6c522ea>

Hirsjärvi S., Remes P. & Sajavaara P. 2008. Tutki ja kirjoita. 15. painos. Helsinki: Tammi

Hytti, U. Yrittäjyyden merkitys kasvaa. Artikkelit, Ammattinetti. Viitattu 7.11.2012
http://www.ammattinetti.fi/web/guest/artikkelit?p_p_id=akysearchartikkeli_INSTANCE_7uDB&p_p_action=1&p_p_state=normal&p_p_mode=view&p_p_col_id=column-2&p_p_col_count=1&_akysearchartikkeli_INSTANCE_7uDB_command=browse&_akysearchartikkeli_INSTANCE_7uDB_detailView=true&_akysearchartikkeli_INSTANCE_7uDB_indexId=7

International Standard Classification of Education, November 1997, Unesco. Viitattu 31.10.2012
http://www.unesco.org/education/information/nfsunesco/doc/iscled_1997.htm

Isaacs W. 2001. Dialogi ja yhdessä ajattelemisen taito. Suom. Tillman M. Helsinki: Kauppakaari. Alkuperäinen teos 1999.

Jyrki Kataisen hallitusohjelma 2011. Viitattu 5.11.2012
<http://valtioneuvosto.fi/hallitus/hallitusohjelma/pdf/fi.pdf>

Jyväskylän ammattikorkeakoulu, Yritystoiminnan kehittämisen koulutusohjelma Tiimiakatemia. Viitattu 27.8.2012
<http://www.jamk.fi/koulutus/tutkinnot/nuoret/liiketaloudenjajhallinnonala/yritystoiminnankehittamintiimiakatemia>

Kaupan ja tekniikan alan korkeakoulutetut vakaissa työsuhteissa, Jyväskylän yliopiston koulutuksen tutkimuslaitos, tiedote 9.10.2007. Viitattu 4.11.2012.
http://ktl.jyu.fi/img/portal/7647/Tiedote_9.12.2007.pdf

Kopperi, M. Liike-elämän etiikka ja talouden globalisaation, Filosofinen n&n aikakauslehti 1/99. Viitattu 8.11.2012 http://netn.fi/199/netn_199_koppe.html

Korkeasti koulutettujen työttömyys jälleen uuteen ennätykseen, 2012. Akavalaisten työttömyys –katsaus. Viitattu 3.11.2012.
http://www.akava.fi/tutkimukset/akavalaisten_tyottomyys_katsaus/korkeasti_koulutettujen_tyottomyys_jalleen_uuteen_ennatykseen.7130.news

Lee, Nick & Lings, Ian, 2008, Doing business research – A guide to the theory and practice, Great Britain, Padstow, Cornwall: TJ International

Lehtonen, T. Tradenomit ja merkonomit työelämässä. Artikkelit, Ammattinetti. Viitattu 7.11.2012
http://www.ammattinetti.fi/web/guest/artikkelit?p_p_id=akysearchartikkeli_INSTANCE_7uDB&p_p_action=1&p_p_state=normal&p_p_mode=view&p_p_col_id=column-2&p_p_col_count=1&akysearchartikkeli_INSTANCE_7uDB_command=browse&akysearchartikkeli_INSTANCE_7uDB_detailView=true&akysearchartikkeli_INSTANCE_7uDB_indexId=2

Niina Leinonen, Timo Partanen, Petri Palviainen, 2000, Tiimiakatemia, Tositarina tekemällä oppivasta yhteisöstä. 2002 Jyväskylä: PS Kustannus s.65

OHIM, The trade marks and designs registration office of the European Union, Trade mark No: 010047744 TIIMI AKATEMIA
http://oami.europa.eu/CTMOnline/RequestManager/en_DetailCTM_NoReg

OECD thematic review of tertiary education: Country Background report for Finland, 2005. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisu 38. Viitattu 27.10.2012.
<http://www.oecd.org/education/highereducationandadultlearning/36039008.pdf>

Opetus- ja kulttuuriministeriö, ammattikorkeakoulutus. Viitattu 15.10.2012.
<http://www.minedu.fi/OPM/Koulutus/ammattikorkeakoulutus/>

Osaaminen kilpailukyvyksi, tutustu JAMKiin. 24.10.2012. Jyväskylän ammattikorkeakoulu. viitattu 1.11.2012 www.jamk.fi/tutustu

Palkkasuosituksset, Tradenomiopiskelijaliitto TOL ry. Viitattu 27.8.2012 Trol.fi/444

Partanen, J. 2012, Tiimivalmentajan parhaan työkalut. 2012 Jyväskylä: Partus

Saaranen-Kauppinen, A. & Puusniekka, A. 2006. KvaliMOTV - Menetelmäopetuksen tietovaranto Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto [ylläpitäjä ja tuottaja]. Viitattu 8.11.2012 <http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/>

Salminen, H. 2001. Suomalainen ammattikorkeakoulu-uudistus opetushallinnon

prosessina. Koulutussuunnittelu valtion keskushallinnon näkökulmasta. Väitöskirja. Helsingin yliopisto.
http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2001/liitteet/opm_348_81Yhteen veto.PDF?lang=fi

Suomen virallinen tilasto (SVT)a: Sijoittuminen koulutuksen jälkeen [verkkojulkaisu]. ISSN=1798-9442. Helsinki: Tilastokeskus. Viitattu: 5.11.2012
<http://www.stat.fi/til/sijk/>

Suomen virallinen tilasto (SVT)b: Sijoittuminen koulutuksen jälkeen [verkkojulkaisu]. ISSN=1798-9442. 2010. Helsinki: Tilastokeskus. Viitattu: 5.11.2012
http://www.stat.fi/til/sijk/2010/sijk_2010_2012-03-06_tie_001_fi.html

Suomen virallinen tilasto (SVT)c: Työvoimatutkimus [verkkojulkaisu]. ISSN=1798-7830. Helsinki: Tilastokeskus. Viitattu: 7.11.2012
<http://www.stat.fi/til/tyti/index.html>

Suomi tarvitsee lisää yrittäjiä, 2010. Maaseudun tulevaisuus, pääkirjoitus 8.10.2012. Viitattu 11.10.2012
<http://www.maaseuduntulevaisuus.fi/mielipiteet/p%C3%A4%C3%A4kirjoitukset/suomi-tarvitsee-lis%C3%A4%C3%A4-yritt%C3%A4ji%C3%A4-1.25482>

Tradenomiliitto TRAL ry, Sijoittuminen. Viitattu 7.11.2012 <http://tral.fi/info/37>

Tiimiakatemian johtavat ajatukset 2012-2013, esite.

Työ- ja elinkeinoministeriö, 23.10.2012, Työllisyyskatsaus. Viitattu 7.11.2012
<http://www.tem.fi/index.phtml?s=2613>

Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakouluista 15.5.2003/352, viitattu 27.10.2012
[http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2003/20030352?search\[type\]=pika&search\[pika\]=1035](http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2003/20030352?search[type]=pika&search[pika]=1035),

Y-sukupolvi työ(elämä)ssä, 2011. toim. Pirkko-Liisa Vesterinen ja Marjaana Suutarinen, Hansaprint.

LIITTEET

Liite 1, Kyselyn saateviesti

Tervehdys TA:n alumnit,

kuten ehkä olettekin huomanneet, tammikuussa tulee kuluneeksi 20 vuotta siitä kun Johannes ent. Timo Partanen nautti kuuluisaksi tulleen tekstinsä "haluatko lähteä matkalle maailman ympäri ja oppia siinä sivussa hieman markkinointia?" ja kaikkien aikojen ensimmäinen tiimi RTW aloitti polkunsa. Siitä on menty ainoita harppauksia eteenpäin ja nykytilaa ja historiaa olisi taas tarkoitus kokoontua juhlimaan 19.1.2013 Jyväskylän paviljongissa.

Ajattelimme että näin juhluvuoden kunniaksi olisi mukava hieman tutkailla, millaisiin tehtäviin ja aloille te aikoinanne Tiimiakatemiaa lähteneet olette päätyneet. Joten jos voisit ystävällisesti vastata alla olevaan kyselyyn (lupaan, ettei vie enempää kuin viisi minuuttia!) niin saadaan mahdollisimman todennäköinen kuva.

Vastaa kyselyyn klikkaamalla linkkiä:

<https://digiumenterprise.com/answer/?inv=46281487&chk=GKTVZRD4>

Jos linkki ei aukea klikkaamalla, kopioi se selaimen osoiteriville hiiren avulla.

Ja hei, lisäinfoa 20v. juhlista on lupailtu päivitellä aina näillä sivuilla:

<http://www.tiimiakatemia.fi/20v/>

Kiitos, kiitos, kiitos kun vastasit!

P.S. kyselyn tekijän voi tavoittaa osoitteesta emma@solideal.fi, älkää suotta vastatko tuohon digium-tunnuksen osoitteeseen mikäli jotakin haluatte kommentoida.

Liite 2, Tutkimuskyselylomake

Versio 1.0 (version 2.0 kysymyksen 5 asteikko on vaihdettu, muuten täysin sama)

Tutkimus: Tiimiakatemiaalta valmistuneiden työllistyminen

Tervetuloa vastaamaan Tiimiakatemian juhlavuosikyselyyn!

Kiitos jo etukäteen avustasi

1. Perustiedot

Nimi _____

Tiimi _____

Valmistumisvuosi _____

Sähköposti _____

2. Hankkimasi tutkinnot?

☐ ylioppilas/ammattikoulu

☐ tradenomi/amk-tutkinto, minkä alan? _____

☐ kandi, minkä alan? _____

☐ maisteri, minkä alan? _____

☐ tohtori, minkä? _____

☐ Jokin muu, mikä? _____

3. Millä alalla toimit? (useampi vaihtoehto sallitaan)

☐ Markkinointi

☐ Pankki-vakuutusala

☐ Valtionhallinto

☐ Terveystieteiden ala

☐ ATK

☐ Taloushallinto

☐ Koulutus

☐ Myynti

☐ Turismi/matkailu

☐ Palvelu

☐ Teollisuus

☐ Joku muu, mikä? _____

4. Missä tehtävässä toimit?

☐ Yrittäjä

☐ Työntekijä

☐ Osaston johtaja

☐ Toimistujohtaja

☐ Työtön

☐ Opiskelija

☐ Jokin muu, mikä? _____

5. Nykyisen tehtäväsi palkkataso?

☐ 0-5000 e/vuosi

☐ 5000-10000 e/vuosi

☐ 10000-15000 e/vuosi

☐ 15000-20000 e/vuosi

[illegible]

ammatti	☐	☐	☐	☐	☐	☐
vapaa-aika	☐	☐	☐	☐	☐	☐
perhe-elämä	☐	☐	☐	☐	☐	☐

14. Avoin sana - välitetään myös viestejä/toiveita juhliin yv. liittyen.

Tiimiakatemia ystävät RY on alumneja ja muita verkoston jäseniä yhteen kokoava yhdistys. Tarjoamme jäsenillemme:

- Tiimiakatemia Magazinen kotiinkannettuna neljästi vuodessa
- Tiimiakatemia Newsletterin sähköpostiin neljästi vuodessa
- "Avoimien ovien päivät" Tiimiakatemiassa kahdesti vuodessa
- Alennuksia sekä muita tarjouksia Tiimiakatemia verkoston tapahtumiin

Syksyn tulevia kokoontumisia: 11.10 alumnimiitti Tiimiakatemiassa, 6.11 TA:lla avoimet ovet, 28.11 yhdistyksen vuosikokous ja pikkujoulut. Tervetuloa mukaan!

....

- ☐ Haluan liittyä Ystävien jäseneksi
- ☐ Olen jo jäsen, päivitän vain yhteystietoni
- ☐ En halua liittyä jäseneksi, päivitän vain yhteystietoni
- ☐ Yhteystiedot _____

Liite 3, avoimet vastaukset, kysymykset 2-12

Tutkimus: Tiimiakatemiaalta valmistuneiden työllistyminen

Avoimet vastaukset

N=147

Julkaistu: 20.9.2012

2. Hankkimasi tutkinnot?

tradenomi/amk-tutkinto, minkä alan?

akatemia

Tiimiakatemia

tiimiakatemia

liiketalous / Tiimiakatemia

Tiimiakatemia

liiketalous / Tiimiakatemia

Liiketalous, yrittäjyys (Tiimiakatemia)

Tiimiakatemia

Tiimiakatemia

markkinointi ja johtaminen

Ohjelmointitek. insinööri

markkinointi

tradenomi

Liiketalous Tiimiakatemia :)

Tiimiakatemia

liiketalous

ta / myynti ja markkinointi

ta

Kauppa ja hallinto/yrittäjyys

Tiimiakatemia

Kauppa ja hallinto

Tiimiakatemia

Kauppa ja hallinto

Markkinointi

Liiketalouden	Liiketalous, Tiimiakatemi
Tiimiakatemia	markkinointi ja johtaminen
Liiketalous	Liiketalous/tiimiakatemia
Tiimiakatemia	Markkinointi & yrittäjyys
Ylempi amk-tutkinto	Yrittäjyys&Markkinointi
kauppa & hallinto,	liiketalous
Kaupallisen	Liiketalouden
Tiimiakatemia	yrittäjyys
Liiketalous	Tiimiakatemia
liiketalous	Tiimiakatemia
markkinointi ja yrittäjyys	yrittäjyys
Kauppa ja Hallinto	Talous ja hallinto
Tiimiakatemia!!	Yrittäjyys/Tiimiakatemia
restonomi	kauppa
Tiimiakatemia	Liiketalous Tiimiakatemia

yhteisöpedagogi	Tiimiakatemia
Liiketalouden	talous ja hallinto
markkinointi, johtaminen, yrittäjyys	Talous- hallinto / markkinointi
yrittäjän erkoisammattitutkinto	tiimiakatemia
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	Kauppa ja hallinto
Liiketalous	Tiimiakatemia
Liiketalous/yrittäjyys	Liiketoiminta ja johtaminen
kauppa & hallinto	Tiimiakatemia
johtaminen ja markkinointi	Liiketalous
Tiimiakatemia	tiimiakatemia, marketing & leadership
Tiimiakatemia	talous ja hallinto
Tiimiakatemia	Liiketalous
Rakennusmestari	liiketalous
TA	Tiimiakatemia
Tiimiakatemia	tradenomi

talous ja hallinto

Tiimiakatemia

2. Hankkimasi tutkinnot?

kandi, minkä alan?

Kauppätieteet

kauppätieteiden

2. Hankkimasi tutkinnot?

maisteri, minkä alan?

International Mgmt

International business and entrepreneurship (valmistumisvuosi 2014)

KTM

Kauppätieteiden

KTM, kesken

Yrityksen johtaminen (KTM) ja
Kansainvälinen politiikka (YTM),
valmistumiset 2013

Kauppätieteet

Yrittäjyys

Kauppätieteiden maisteri

kauppätieteet, kesken

Msc in Business Administration

puheviestintä

Kauppätieteet

Kauppätieteiden

Kauppätieteet (opinnot kesken)

Tradenomi (Yamk) kesken

Proakatemia

Master of business

kauppätieteet

Master of Communication Business

kauppatieteiden

kesken KTM

2. Hankkimasi tutkinnot?

Jokin muu, mikä?

Ylempi AMK vielä kesken

Johtamisen erikoisammattitutkinto

Tiimiakatemia Senior Team Coach

ammattillinen opettaja

ylempi AMK, sähköinen liiketoiminta ja
projektin hallinta, JET Tiimimestarit

S-päällikkökoulutus

Tuotekehittäjän erikoisammattitutkinto

Sammon Takojat - Tuotekehittäjän
erikoisammattitutkinto

opettajan pedagoginen pätevyys,
yritysneuvojan erityisammattitutkinto

seuratanssiohjaaja

shiatsuterapeutti :)

viestintää avoimessa yliopistossa ja
koulutusta työn ohella

Markkinointiviestinnän
erikoisammattitutkinto/markkinointivies
tinnän johtaminen

optometristi

Hieroja, tällä hetkellä fysioterapeutin
opinnot kesken

3. Millä alalla toimit? (useampi vaihtoehto sallitaan)

Joku muu, mikä?

Sonera(mihin kuuluu?)

Jatkopiskelija

Kaupanala

Liitot ja järjestöt

Konsultointi, valmennus

teollisuus

valokuvaus

Business intelligence

Innovaatiot

sosiaaliala

B2B Palvelut

käsityöala

Oma Koira-alan yritys

Sisustussuunnittelu eli olisko kulttuuri tässä kohta?

ICT

Käsi- ja taideteollisuus

asiantuntijapalvelut yritysten kehittäminen

yritysneuvonta/konsultointi

Lääkkeiden tukkukauppa

Tapahtumapalvelut

Järjestö

Palvelukehitys

tekijänoikeus

Media

Viihde

Taimistoviljelijä

Sosiaaliala

Raideliikenne

Kuljetusalalla perheyriyksessä

Valmennus

Kulttuuri

kuljetus ja liikenne

kiinteistöt

Yrityshallinto

Rahapeliala

Maatalous

Muoti, tyyli, markkinointi

Rakennuskonsultointi

Kehittäminen

Monkey Business

kolmas sektori = liikuntaseura

kuvitus

media, pelit

työkyvyttömyyseläke

Kunta

rakennusteollisuus

tietoliikenne

4. Missä tehtävässä toimit?

Jokin muu, mikä?

myyntipäällikkö, asiantuntija

Opettaja

Myynnin edistäjä

S-päällikkö

henkilöstöpäällikkö

Ylempi toimihenkilö

osuuskunnan jäsen

työntekijänä sekä yrittäjänä

yhteyspäällikkö päätyössä

Tiimiyrittäjä

Aluemyyntipäällikkö

Liiketoimintajohtaja

tehtaan johtaja

Tuottaja, asiakashankinta

projektipäällikkö

Työntekijä sekä yrittäjä

Toiminnanjohtaja

Chief Financial Officer (CFO)

Projektikoordinaattori

Henkilöstövastaava

Osakas

Toimitusjohtaja, yrittäjä, työntekijä.

Miksei näitä voi valita useampaa?

työnjohtaja

Alihankintapäällikkö

toiminnanjohtaja + toimistotyöntekijä

projektipäällikkö

freelancer

Asiantuntija

5. Nykyisen tehtäväsi palkkataso?**Jokin muu, mikä?**

OVTES

50000

90 000€ / vuosi

x

220000

60.000

n. 60 000

30000e-45000e brutto per vuosi

8. Mitä kehittäisit/muuttaisit**Tiimiakatemia-koulutuksessa?**Lisää avoimuutta ja yhteistyötä
ulkomaailmaan

Valvotummaksi. Osa sai tutkinnon hyvin

vähäisellä vaivalla

vieläkin enemmän pohdiskelua siitä
mikä on itselleen paras tapa toimiaNe asiat ovat kehittyneet jo tämän 10
vuoden aikana. Mittareita on tullut
enemmän jne.Hieman lisää painoarvoa myös
yritystalouden ymmärtämiselle.enemmän haastamista akatemian
jälkeisen elämän yrittäjyyteen ja
verkostojen (mm. TA:n aikuiskoulutus)
merkityksen painottamista,Ehkä jokin ns. yleissivistävä katsaus
talouteen (kansantalouden kautta) voisi
olla ihan hyödyllinen. Markkinointiin ja
johtajuuteen panostetaan kyllä paljon,
ja toki ne yrittäjyydessä tärkeämpiä
ovat, mutta kuitenkin tradenomilla olisi
hyvä olla myös tietotaitoa
laajemmastakin perspektiivistä.

-

Pitäisi olla valmis idea mitä kohti alkaa
tavoitella. Ilman ideaa Tiimiakatemia

menee ihan ohi.

Haastavampia projekteja, enemmän
tukea niiden toteuttamiseen

sitä, ettei valmistumaan pääsisi
vapaamatkustajia, eli jonkunlaiset
seurannat ihmisten oppimiselle

Toisin pari pakollista kurssia lisää
perinteisellä menetelmällä toteutettuna.

Hieman laajempi avaus aluksi
yrittäjyyden maailmaan, jitta
kokematonkin tietää mihin haluaa
keskittyä

Enemmän taloushallintoa,
matematiikkaa, eu:n tuntemusta kuinka
byrokratia toimii

Ripaus analyttisyyttä mukaan

Enemmän yksilöiden kehittämistä ja
henkilökohtaista ohjausta

Mun mielestä luovuus ja ajattelun
opettelu lisää. Pitää saada lisää ns.
Global Mindsetiä. Matkoja piilaaksoon ja
Intiaan niinkuin Mondragonilaiset

tekevät. Tai vaikka edes Tallinnaan.

Mutta mun mielestä Tiimiakatemiolla
voisi syntyä uusia ja kovempia juttuja jos
matkustettais enemmän bisnesmielessä.

Vähemmän puhetta enemmän tekoja

pienyrittäjän verotus -ja kulukoulutusta
enemmän

yrittäjien talousasiat vahvemmaksi

Paljon on varmasti muuttunut omista
ajatuksista. Silloin olimme liian lähellä
nähdäksemme kauas eli liian kiinni
omissa jutuissa.

Arvosanojen antoon on tultava
muutoksia. Itse tein aina paljon töitä ja
olin realistinen ehdottamani arvosanan
suhteen. Kuitenkin jollakin
"lusmummalla" oli parempi todistus
valmistumisen jälkeen.....

proakatemia tyyliin, enemmän aluksi
kirjanpitoa/teoriaa

Enemmän ymmärrystä sellaisille
tiimiyrittäjille, joilla on jo vahva visio
omasta "projektista" / yritystoiminnasta.

Lisää koulutusta myynnin ja markkinoinnin osa-alueisiin.

Enemmän tukea pienempien/omien yritysten perustamiseen

Eri ihmiset syttyvät ja oivaltavat eri vaiheissa prosessia. En tiedä rikkooko Tiimiakatemia ajatusmaailmaa porrastaa uusien opiskelijoiden alkutaivalta siten, että valmennuksessa otettaisiin huomioon henkilökohtaisemmin kunkin pinkun tilanne. Toiset ottavat rakettilähdön toimintaan, kun taas toisilla syttyminen vie pidemmän aikaa.

Vähemmän hypetystä

Mikäli sitä omaa juttua ei ole TA aikana, menee koulutus ja mahdollisuudet monelta osalta hukkaan.

paikoin olisi noina isoina muutosten vuosina kaivannut enemmän rakenteita oman oppimisen ja tekemisen tueksi

Suuntaisin projektit ja niissä oppimisen lähemmäksi käytännön työtä. Osaamalla käytännön asiat hyvin

ruohonjuuritasolla auttaa ymmärtämään kokonaisuutta. Kokonaisuuden hahmottamisen kautta pystyy hallitsemaan isojaakin kokonaisuuksia.

niin tylsää kuin se onkin niin budjetointia jne.

Lisää kieliopintoja, viestinnän opintoja sekä analyyttisyyttä kehittäviä harjoituksia

Vielä enemmän yhteistyötä yrityselämän kanssa.

Lisää kieliä ja "yhteiskuntaoppia"

Vähemmän sisäistä, enemmän ulkoista

Painottaisin teoreettista viitekehystä ja strategista ajattelua enemmän kuin 90/2000 -lukujen taitteessa.

Rahoitus ja kirjanpitoasiat ovat perseestä, mutta sitä ymmärrystä pitäisi silti petrata

Enemmän painotusta yrityksen väliseen kanssa käymiseen kuten neuvottelut ja sopimukset

ei mahdollisuutta vapaamatkustukseen

Vaikea sanoa, kun niin paljon on varmaan kymmenessä vuodessa muuttunut. Mikään ei taida enää olla samanlaista.

Taloushallintoa voisi olla enemmän

Lisää systematiikkaa, erityisesti opinnäytetyön ohjaus olisi kaivannut parempia otteita ja selkeämpää ohjausta.

viimeisten 10 vuoden kehitystyö on ollut mahtavaa ja toivottavasti se jatkuu

Kykyä itsensä johtamiseen. Kun tiimipaine jää valmistuessa pois, voi olla että monet tippuu kuoppaan, kun ei ole sisäisiä rakenteita jotka veisivät eteenpäin.

-

Opinnäytetyö pois tutkinnosta ja tilalle jokin muu näyttö. Esim yrittäjyydestä

Tiimiakatemia on oma maailmansa,

joten ehkä sitä voisi tuoda esiin, että kun sieltä astuu pois, niin maailma muualla on toisenlainen.

Partuksen ja Ammattikorkean pitäisi pystyä saumattomaan yhteistyöhön Tiimiakatemian kehittämiseksi.

Meidän ongelmien perusteella toivottavasti tehtiin jo ne tarvittavat muutokset..

Tiukempaa ohjausta yritystoimintaan

Vuoden verran vähintään yhteisiä liiketalouden oppitunteja

Teollista / tuotannollista ymmärtämistä tulisi jollakin tavalla painottaa enemmän.

Enemmän konkretiaa työntekoon ja rehellisyyttä siitä miten bisnes toimii. Ei istumista vaan tekoja, joiden tueksi sitten tarpeen mukaan sparrausta ja istumista

Tiimiakatemialle voisi hakea vasta +20v.

Kansainvälisyyttä ja laaja-alaisuutta tulisi

kehittää, uusia konsepteja ja innovaatioita pitäisi saada lisää - ja erityisesti, mikä vielä estää tiimiakatemiaisia toteuttamasta maailmaa muuttavia projekteja, on isosti ajattelu - sitä pitäisi kehittää - muuten aivan täydellistä!

Lisäisin teoriaopintojen (ts. luettavien kirjojen) määrää, esim. x1.5 tai jopa x2.

Ison kuvan ajattelua

Siitä on jo niin pitkä aika, kun itse olen siellä ollut, että moni asia on jo kehittynyt.

Se on kehittynyt minun ajoistani huimasti

Pirunpienen yrittäjän mielenmallin

Talous osaamista voisi kehittää, laajempi tietotaito sillä saralla olisi hyvästä.

rinnale GLOBAL MINDSET.

Lisäisin lukuohjelmaan sosiaalisen konstruktionismin ajatuksia.

pääsykoe samanlaiseksi kuin aiemmin, enemmän kansainvälisiä opiskelijoita

Vaikea tietää nykytilanne. Kommentit perustuen omaan kokemukseeni.

Budjetointia, riskikartoitusten tekemistä, viestintään täytyy panostaa enemmän kaikilla osa-alueilla (teoreettinen puoli). Some-asiat, mutta luulen että ne ovat tulleetkin jo luonnollisesti enemmän mukaan toimintaan.:)

en osaa ottaa kantaa, niin pitkä aika opiskelusta

**Olitko harkinnut yrittäjäksi ryhtymistä
aiemmin? Avoimia kommentteja:**

-

Sen vuoksi tulin Tiimiakatemialle

suvun velvoittamana

Kyllä se oli jo ylä-asteella syntynyt haave

Isäni oli yrittäjä, joten vaihtoehto oli
käynyt mielessä. Lisäksi minulle oli
Kainuun nuoret johtajat -koulutuksessa
annettu oppeja yrittäjyyteen liittyen.

Olin jo perustanut ensimmäisen
yrityksen ennen Tiimiakatemiaa

en

Kyllä, perheyrittäjyys kiinnosti

Yrittäjyys ei ole aina päällimmäinen asia,
mutta jos minulla on hyvä liikeidea tai se
on ainoa keino työllistää itsensä, niin
silloin ryhdyin siihen.

En. Käsitykseni yrittäjyydestä oli
vanhanaikainen ja luotaantyöntävä

Yrittäjyys on ylipäänsä tuntunut
vaihtoehdolle vasta nyt.

Tiimiakatemialle hakeuduin aikoinaan
markkinointia opiskelemaan, yrittäjyys
tuli kuvaan painopisteenä vasta meidän
jo siellä ollessa.

Perheyrityksen jatkajaksi

minulla oli hyvin kielteinen kuva
yrittäjistä ja yrittäjyydestä

En

En varsinaisesti

En kokopäiväiseksi yrittäjäksi aikomista,
mutta osa-aikasta hommaa harrastellen
kyllä.

Olen maatalousyrittäjäperheestä.

En vakavasti, olin kilpaurheilija

Olin jo yrittäjä innostuessani
tiimiajattelusta

Olin harkinnut, mutten hirmu vakavasti,
jos muistan oikein

Kävin lukiossa Nuoret Johtajat-kurssin,
jossa yrittäjyys uravaihtoehtona alkoi
kirkastua.

-

Olin päättänyt yrittäjäksi ryhtymisestä jo
ennen Tiimiakatemiaa.

En

en ollut ajatellut

Antaako koulutus hyvät mahdollisuudet toimia yrittäjänä? - avoimet kommentit

antaa, etenkin jos on ottanut kaiken irti verkostojen ja suhteiden luonnista sekä haastanut itseään kokeilemaan ja yrittämään

ylivoimaiset osaamistaidot ja huippuverkostot

Antaa rohkeutta lähteä yrittäjäksi, saa rakentaa verkostoja ja asiakkuuksia opintojen aikana, pääsee tuotteistamaan omaa osaamistaan

-

On käynyt mielessä.

Tiimiakatemiolla yrittäminen ei ole välttämättä todenmukaista, kun palkkakuluja ei useinkaan lasketa projektien tulokseen.

Kyllä antaa, yrittäjämäinen asenne ja kontaktit tärkeitä. Enemmän haluaisin nähdä erikoistumista omaan juttuun enemmän, jolloin bisnes voisi olla siinä

kunnossa että sitä voi jatkaa akatemian jälkeen.

antaa ainakin laajan verkoston ja muita samanhenkisiä ja innostuneita yksilöitä

kyllä ja ei. Akatemia-aikana ei välttämättä huomaa ottaa oppia kaikesta siitä mitä yrittäjyys vaatii. Siksi vastaus kohdassa 8

Noh mahdollisuushan on ihan joikaisella. TA antaa mahdollisuuksia luoda kontakteja, uusia alkuja ja miksei jopa se oma juttu. Niihin on tartuttava tai luoda itse ne. TA:lta voi saada hyviä työkaluja yrittäjyyteen kuten joitain huonojakin

Yrittäjyyteen liittyy tuhansia asioita. TA:lla oppii niistä satoja. :)

Se joka hoitaa yrityksen taloutta ja muita toimintoja saa hyvät opit.

Muuten kyllä, mutta yksinyrittäjyyden taloushallintaan ei

taloushallinto, esim. Investointi-, kannattavuus- ja kassavirtalaskelmat, budjetoinnit, tuloslaskelman ja taseen

ymmärtäminen...

Jokaiselle annetaan siihen hyvät mahdollisuudet, mutta se on opiskelijan oma asia tarttuuko niihin.

asenteen antaa (uskon omiin kykyihin), mutta yrityksen pyörittämisen oppii valitettavasti vasta kantapään kautta, kun ei ole suvussa yrittäjiä

Hyvä, mutta hieman epärealistinen.

kyllä, asennetta ja rohkeutta

Koulusta sai paljon eväitä yrittäjänä toimimiseen

Kyllä, mutta erityisesti talousosaamista pitäisi saada jonkinlaisen kurssin / opetuksen muodossa, itseopiskelu ei tässä ole tehokkain oppimisen muoto.

Kyllä, jos halua on jo omasta takaa

Oman yrityksen ja tiimiyrityksen yhteensovittaminen on joskus hankalaa

Yrittäjähenkisyyttä sai Tiimiakatemiasta paljon. Itse kaipasin enemmän tietoa

talouden hallintaan yrityksessä, koska se on olennainen osa jokaisessa yrityksessä.

Kyllä ja ei, yrittäjänä on oman itsensä herran. Toisaalta koulutus myös paljastaa yrittäjyyden varjopuolet käytännössä.

Asenne-, menetelmä- ja verkostopuolella kyllä, ehkä taloushallinnon osalta ei niinkään hyvät. Ainakaan silloin.

Taloushallinto ja yhteiskunnallinen näkökulma jäävät heikoksi.

Madaltaa kynnystä, mikä tietysti on todella hienoa. Toisaalta myös riisuu kaikki mahdolliset vaaleanpunaiset silmälasit asian ympäriltä.

hyvät perusteet, mutta kaiken a ja o on toimiva liikeidea

Antaa hulluutta, tekemisen meininkiä ja uskallusta, mutta välillä ymmärrys yrittäjän todellisesta arjesta saattaa olla hatara.

asenne puolella erinomaiset valmiudet, mutta harppaus tiimiyrittäjästä "oikeaksi yrittäjäksi" on suuri. eli homma muuttuu paljon siinä vaiheessa kun pitää oikeasti päästä normaaliin palkkatasoon kiinni

Varmaa kaikki huomaa onko itse oma-aloitteinen, vai joutuuko muut potkimaan. Jos joutuu enemmän kannattaa harkita jotain muuta kuin yrittämistä.

Kyllä

verkostot, markkinointi, asiakastyö ym. taidot kehittyivät akatemian aikana

Ehkä enemmänkin antaa mahdollisuudet toimia tiimiyrittäjänä.

-

kyllä. yrittäjäksi ryhtyminen ei ollut enää läheskään niin suuri mörkö.

Ei ainakaan tarvitse pelätä yrittäjäksi ryhtymistä

Tietyt käytänteet ja ymmärrys taloudesta tulee helposti

Tiimiakatemiasta.

Liian vähän realistisesti yrittäjyyden vaatimuksista tulee selville, enemmänkin ainakin omana aikana toivotettiin fraasia "on hieno olla nuori yrittäjä" mutta monikaan ei tiennyt valmistuessaan kuinka pienyritys toimii kannattavasti ja mitä siltä vaaditaan.

Kyllä, hyvä pohja ja saa kokeilla omia rajoja

Vertaistuki tiimien avulla on tärkeä apu ja kannustin alkavalle yrittäjälle

Antaa erinomaiset mahdollisuudet, parhaat mahdolliset - vielä mottoa vahvemmaksiksi, eli tiimiyrittäjiä pitäisi syntyä enemmän!

Se kasvattaa yrittäjäasennetta ja rohkeutta, mikä on kaikkein tärkeintä. Byrokratian oppii kaikki kun on pakko.

Asenteen ja myyntiosaamisen sai koulusta hyvin, ja se onkin tärkeintä.

Talousosaamista olisi saanut, jos siihen olisi tajunnut koulun aikana panostaa enemmän.

Erinomaiset

uskon, että kyllä antaa

**12. Koitko tiimityöskentelytaitojesi
kehittyvän koulutuksen aikana?**

Kyllä

No ainakin dialogi-taidoissa kehityin.
Lisäksi karsivallisuutta sain
aimoannoksen lisää.

Kyllä

Kyllä ne kehittyivät totaalisesti ja
nykyisessä ammatissa
tiimityöskentelytaidot on johtamisen
valttikorttina.

koin, uudenlainen tiimiytyminen ja
vastuunkanto tulivat osana koulutusta.

Kyllä ehdottomasti.

Kyllä ja siitä on ollut paljon hyötyä niin
työ- kuin yksityiselämässä.

Kyllä koin, yhtenä tärkeimpänä oppina
se, että kukin ajattelee ja muodostaa
mielipiteitä omista lähtökohdistaan, ja
ymmärtääkseen erilaisia ihmisiä, heitä
pitää oppia tuntemaan. Sekin auttaa jo
paljon, kun hyväksyy muiden mielipiteet
ja kunkin oikeuden omaan
mielipiteeseen ja totuuteen.

Kyllä.

Kyllä, erittäin paljon. Nyt olen jatko-
opiskelijana Maisteripuolella Jyväskylän
yliopistossa ja siellä ei tiimitaidoista ole
tietoakaan.

Kyllä

Kyllä

kyllä ehdottomasti

Kyllä

Kyllä koin.

Kyllä

Ehdottomasti!

Kyllä

ehdottomasti,

Todella paljon.

erinomaisen paljon

Kyllä. Ennen Tiimiakatemia käymistä suurimmalla osalla ihmisistä ei ole edes ymmärrystä siitä mitä on todellinen tiimityö tai tiimioppiminen.

Kyllä, tietenkin.

ehdottomasti!

Kyllä

koin.

Kyllä

Kyllä ne kovasti kehittyivät.

Tämä lienee yksi Tiimiakatemia tärkeimpiä anteja eli koin.

Aika selvä asiahan tuon kehittyminen on

akatemiaalla jos ei väkisin taistele vastaan

Kyllä.

Kyllä.

Keskustelutaidot varmasti kehittyivät.

Kyllä

nollasta lähelle sataa:D

Kyllä

kyllä

Ehdottomasti!

Kyllä!

kyllä, sillä tapasin myös yrittäjäkaverini tiimiakatemiaalla. Parhaat opit mielestäni onkin tiimiakatemiaalla sosiaalisten suhteiden taidot sekä usko omiin kykyihin. ne on arvokkaita oppeja.

Tiimityöskentely avautui nimenomaan Tiimiakatemiaalla. Siitä on nykyään todella paljon apua omissa töissäni.

Kyllä

Kyllä

Kyllä! Ei minulla ollut aiempaa kokemusta tiimityöskentelystä.

Kyllä. Vaikka kotiväen mielestä en vieläkään osaa kuunnella, niin työtehtävissä sen osaan tehdä. Koetan katsoa maailmaa useammalta kantilta ennen (johto)päätöksiä.

Kyllä.

Kyllä, erittäin paljon apua tiimityöskentelyn ymmärtämiseen

Kyllä

Kyllä, tiimityötaitoni kasvoivat kohisten!

Tiimitaidot kehittyivät hurjasti ja Tiimiakatemia kasvatti kyvykkään yrittäjämäisen asenteen omaavan aihion, joka on edelleen kehittynyt työtehtävissään

Sosiaaliset taitoni kehittyivät varmasti.

Erilaisten ihmisten toimintatapojen oppiminen varmasti auttaa kaikkia työelämän haasteissa.

Ehkä jonkin verran. Meidän tiimi ei loppujen lopuksi tiimiytynyt vaan hajosi (osin jopa katkerasti) Tiimi oli liian iso ja ehkä liian naisvaltainen. Emme saaneet luotua yhteistä päämäärää. Tiimistä valmistui kuitenkin vahvoja yksilöitä.

Kyllä, pahimmat särmät hiotuu väkisinkin...

Kyllä. Opin tunnistamaan omat vahvuuteni ja heikkouteni sekä luontaisen roolini tiimissä. Opin miten tärkeää onkaan, että tiimissä on erilaisia rooleja ja erilaista ajattelua. Opin myös sen, että olen tiimi- en yksilöpelaaja.

Ehdottomasti ja paljon. Olin ennen yksilöpelaaja.

Kyllä

Ehdottomasti

Kyllä.

Se oli koko koulutuksen suurin anti,
mistä on ollut VALTAVASTI hyötyä

Varmasti

kyl

Erittäin paljon.

kyllä

Kyllä, antoi varmuutta työskentelyyn ja
esiintymiseen monenlaisissa ryhmissä ja
paikoissa.

Erittäin paljon. Harvoin on myöhemmin
elämässä tilaisuuksia saada yhtä suoraa
ja rakentavaa palautetta omasta
toiminnasta ja käyttäytymisestä. Siitä
oppi valtavasti.

Kyllä

Kyllä olin enemmän yksilöpelaaja
aikaisemmin. Toki olen vieläkin, mutta
siinä kehityin ja vielä on myös
kehittymistä

KYLLÄ!

Kyllä ehdottomasti

tähänastisen urani ajan.

Ehdottomasti

Kyllä

KYllä.

Ehdottomasti, se on ollut isoin ja tärkein
oppi Tiimiakatemiasta. Ja myös yksi
erityisvahvuuksista, joilla saa
etulyöntiaseman työelämässä.

kyllä, olin aiemmin toiminut vain
valetimissä ja TA:lla opin tiimityötä
valtavasti

Erittäin paljon

:F No totta vitussa.

Kyllä kehittymistä tapahtui

Tottakai. Eri muotoisissa ja eri
jännitteisissä ryhmissä tuli kokemusta
erilaisisten ihmisten kanssa ja erilaisten
ryhmien sisällä toimimisesta.

Erittäin paljon! Olin ennen yksilöpelaaja,

mutta opin arvostamaan tiimin voimaa

Kyllä

Kyllä, paljon hyötyä Tiimiakatemia
jälkeiseen elämään :)

kyllä. dialogin merkityksen.

Kyllä

Ehdottomasti - sosiaaliset taitoni sekä
tiimityöskentelytaitoni kehittyivät
todella paljon.

Kyllä.

Jonkin verran mutta en ole mikään
huippu tiimityössä.

Ilman muuta. Projekteissa, tiukan
lukuohjelman ja muun paineen alla
tiimin yhtenäisyys ja johtajuus
testataan. Termiiteissä harrastimme
kovan tiimikurin lisäksi myös
palauterinkejä, joissa keskellä istuvalle
annettiin kirjaimellisesti 360° palaute :)

Kohenivat jonkin verran ja ainakin oppi
että kaikkien kanssa ei tarvitse onneksi

tehdä bisnestä - ihmisten erilaisuudet
olivat turhan suuria tasoerojen suhteen.

Todella paljon. Nyt osaan johtaa
paremmin ja nähdä kokonaisvaltaisesti
yrittäjätoimintaa taloudesta käytännön
tekemiseen.

Kyllä, merkittävästi. Tiimiakatemia antaa
eväät joilla selviää mistä vaan tilanteesta
työelämän yllätyksissä.

Kyllä

Kyllä

Ehdottomasti!!

Kyllä, erittäin paljon.

Kyllä, ehdottomasti.

Kyllä. Vielä enemmän hyötyä oli siitä,
että luentojen sijaan sai tehdä itse. Usko
omiin kykyihin kasvoi, samoin rohkeus
uskaltaa tarttua uusiin asioihin.

kyllä ehdottomasti

Koin tiimitaitojeni kehittyneen

merkittävällä tavalla. Itse asiassa en ole missään muussa koulutuksessa (mm. yliopisto) saanut minkäänlaista käytännöllistä tiimikoulutusta, mutta Tiimiakatemialla sain. Koen, että sosiaaliset taitoni kehittyivät merkittävästi opintojeni (1997-2001) aikana, samoin kykyni toimia osana KYLLÄ.

Selkeästi.

Koin ja toivon niin tapahtuneen

kyllä

Kyllä

En suuremmin, koska tiimi ei lähtenyt kehittymään kunnolla

Kyllä koin kehittyvän erittäin paljon.

Kyllä.

Ehdottomasti

kyllä

tiimiä.

Kyllä.

Kyllä.

Kyllä.

